

Vlaams
Parlement

stuk **1708** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 10 juli 2012 (2011-2012)

Gedachtewisseling

over de band tussen Vlaanderen
en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel

Verslag

namens de Verenigde Commissies voor Reglement en Samenwerking
en voor Brussel en de Vlaamse Rand,
en de Samenwerkingscommissie van de Raad van de Vlaamse
Gemeenschapscommissie met de Vlaamse volksvertegenwoordigers
van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest
in gemeenschappelijke vergadering,
respectievelijk uitgebracht door de heer Paul Delva en mevrouw Elke Roex

Samenstelling van de Commissie voor Reglement en Samenwerking:

Voorzitter: de heer Jan Peumans.

Vaste leden:

de heren Ludwig Caluwé, Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren;
de heer Filip Dewinter, mevrouw Marijke Dillen, de heer Joris Van Hauthem;
de heren Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi;
mevrouw Mia De Vits, de heer Bart Van Malderen;
de heer Jan Peumans, mevrouw Helga Stevens;
de heer Lode Vereeck;
de heer Filip Watteeuw.

Plaatsvervangers:

de heer Tom Dehaene, mevrouw Cindy Franssen, de heren Ward Kennes, Koen Van den Heuvel;
de heren Jan Penris, Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge;
mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marino Keulen;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Jan Roegiers;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Bart Caron.

Samenstelling van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand:

Voorzitter: de heer Mark Demesmaeker.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Tom Dehaene, Paul Delva, Eric Van Rompuy;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem;
de dames Ann Brusseel, Irina De Knop;
de dames Mia De Vits, Yamila Idrissi;
de heren Mark Demesmaeker, Willy Segers;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heren Ludwig Caluwé, Jan Laurys, Johan Sauwens, Koen Van den Heuvel;
de dames Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers;
de dames Gwenny De Vroe, Khadija Zamouri;
mevrouw Else De Wachter, de heer Marcel Logist;
de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Peter Reekmans;
de heer Hermes Sanctorum.

Toegevoegd lid:

de heer Christian Van Eyken.

INHOUD

1. Toespraak van de heer Jean-Luc Vanraes, voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie	4
2. Toespraak van de heer Jan Peumans, voorzitter van het Vlaams Parlement ..	7
3. Bespreking	11
Gebruikte afkortingen	27
Bijlage:	
Voorstellen van de fracties met het oog op contacten met de andere gemeenschaps- en gewestparlementen in België.....	29

Op 16 april 2012 had in de Samenwerkingscommissie van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie met de Vlaamse volksvertegenwoordigers van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, een gedachtewisseling plaats over de band tussen Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. De heer Jan Peumans, voorzitter van het Vlaams Parlement, was er als spreker uitgenodigd. Aangezien de gedachtewisseling niet afgerond was, werd voorgesteld om ze voort te zetten, ditmaal in het Vlaams Parlement met alle Vlaamse parlementsleden. Na goedkeuring door het Uitgebreid Bureau van de VGC-raad en het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement werd beslist deze gedachtewisseling te organiseren in de schoot van Verenigde Commissies voor Reglement en Samenwerking en voor Brussel en de Vlaamse Rand, op maandag 11 juni 2012.

Verslaggevers waren mevrouw Elke Roex, VGC-raadslid, en de heer Paul Delva, die ook reeds verslaggevers waren voor de vorige vergadering in de VGC-raad.

1. Toespraak van de heer Jean-Luc Vanraes, voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

De heer *Jean-Luc Vanraes* dankt de heer Jan Peumans, voorzitter van het Vlaams Parlement, dat hij is ingegaan op het voorstel van de VGC om het debat verder te zetten in het Vlaams Parlement. Het getuigt van dynamisme bij het Vlaams Parlement en in het bijzonder bij zijn voorzitter, om in dialoog na te denken over Brussel. Op 16 april 2012 is er lang gedebatteerd tussen de Brusselaars aan de ene kant en de voorzitter van het Vlaams Parlement aan de andere kant. De heer Jean-Luc Vanraes is verheugd dat er vandaag zowel vanuit Brussel als vanuit Vlaanderen mensen aanwezig zijn om deel te nemen aan het debat.

De huidige commissievergadering sluit perfect aan bij de actualiteit, stelt de heer Jean-Luc Vanraes. Er is een kerntakenproblematiek tussen de administratie van de Vlaamse Gemeenschap en die van de VGC. Hij onderstreept hoe goed het rapport van de Task Force Brussel is opgesteld. De Vlaamse Regering heeft er akte van genomen. De spreker raadt iedereen aan de tekst door te nemen. Er zijn heel wat cijfers en informatie in opgenomen, die een antwoord bieden op de desinformatie waarvan velen het slachtoffer zijn geweest in het verleden.

De heer Jean-Luc Vanraes verwijst naar de zesde staatshervorming met de herfinanciering van Brussel, de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, de gemeenschappelijke bekommernissen over onderwijs, cultuur en gezondheidszorg, de raakvlakken op het vlak van economische ontwikkeling, de zogenaamde ‘metropolitane zone’, de mobiliteitsproblematiek en de bekommernissen over de inplanting van de grote commerciële projecten die op stapel staan. Of ze dat nu willen of niet, de belangen van Vlaanderen en Brussel, de Vlaamse Brusselaars en de Vlamingen zijn innig met elkaar verstrengeld. Dat lijkt evident op het vlak van de gemeenschapsbevoegdheden, maar het is ook zo op het vlak van de gewestelijke verhoudingen.

Op 16 april 2012 is er veel gezegd. De heer Jean-Luc Vanraes doet een oproep aan alle Vlamingen om Brussel en de Brusselse Vlamingen op een meer positieve manier te bekijken. Daarmee wil hij zich afzetten tegen de negatieve perceptie van Brussel die bestaat in Vlaanderen. Er is soms de filter van de pers, waardoor wordt benadrukt wat slecht is, al wil spreker de pers niet aanvallen. Wat goed is, wordt vaak vergeten. Hij betreurt dat collega's dat overnemen. Men zegt dan bijvoorbeeld dat men zich niet thuis voelt in Brussel. De heer Jean-Luc Vanraes was blij dat hij de heer Van Der Taelen op de radio hoorde zeggen dat hij zich al 25 of 30 jaar wel thuis voelt in Brussel. Voor de spreker zelf is dat al meer dan 35 jaar het geval.

Ondanks die negatieve visie zijn er zaken die men echt niet negatief kan interpreteren. Men mag niet vergeten dat Brussel dagelijks werk biedt aan 730.000 mensen. Het gewest vertegenwoordigt met 10 procent van de bevolking 20 procent van het bnp. Elke dag

komen in Brussel alleen al in de privésector 250.000 Vlamingen werken. Die elementen mag men niet vergeten.

Een ander belangrijk element is de rol van Brussel als toegangspoort tot de wereld, voor Vlaanderen en Wallonië. De heer Jean-Luc Vanraes herinnert aan de fameuze Chinese topindustriële Feng Jun, die met zijn Chinese investeerders aan het bekijken was waar hij zou investeren. Drie jaar geleden, toen hij nog minister was in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, heeft de heer Jean-Luc Vanraes die man ontmoet. Hij wou wel investeren in Europa maar wist niet goed waar: Genève, Londen, Frankfurt, Amsterdam, Parijs of Brussel. Op een bepaald moment hebben de Chinezen gekozen voor Brussel. Dat is voor hen natuurlijk Brussel plus 50 kilometer er rond. In de tweede fase heeft iedereen er zich gelukkig achter gezet om die mensen een zo goed mogelijke service te verlenen om te komen investeren. Ze hebben dan gekozen voor Vlaanderen – zoveel te beter – maar Brussel was wel de toegangspoort. Dat mag men niet uit het oog verliezen.

De Vlaamse Gemeenschap heeft de voorbije jaren veel in Brussel geïnvesteerd en dat werpt zijn vruchten af. De wens om te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap of de Vlaamse dienstverlening is exponentieel gestegen in Brussel. Ten aanzien van de Franstaligen moeten de Vlamingen met één stem spreken, meent de heer Jean-Luc Vanraes, want hij heeft het gevoel dat zij twijfels hebben over de intenties van Vlaanderen in Brussel. Hij citeert uit een opiniestuk in De Standaard van Béatrice Delvaux van Le Soir: “Wat houden jullie trouwens in petto voor de ‘B’ van die drie vervloekte letters? De B van Brussel of de B van Basta? Wat is het plan? Wat is jullie plan?”. De heer Jean-Luc Vanraes vindt dat iedereen dit eenvoudige antwoord moet geven: Vlaanderen laat Brussel nooit los en wie wat anders zegt in Vlaanderen, dwaalt.

De Brusselnorm die de Vlaamse Regering is overeengekomen over Brussel, is van het grootste belang. Daarmee doelt de heer Jean-Luc Vanraes op de 30 procentnorm. Het lijvige eindrapport van de Taskforce Brussel bevat een gedetailleerde uitleg over de berekening van de 30 procentnorm en de moeilijkheden die dat met zich meebrengt. Vanaf pagina 199 blijkt duidelijk wat de Vlaamse administratie en de administratie van de VGC daarover denken.

In Brussel doet zich een nog veel grotere bevolkingsexplosie voor dan in Antwerpen. In de Brusselse scholen moeten zeer snel, tegen 2015, tussen 15.000 en 17.000 bijkomende plaatsen worden gecreëerd. Momenteel neemt de Vlaamse Gemeenschap 20 procent, dus niet 30 procent, van dat onderwijs ten laste. Dat betekent 4000 bijkomende plaatsen. De heer Jean-Luc Vanraes heeft als gewezen collegelid de plannen daarvoor uitgetekend en zijn opvolger de heer Vanhengel werkt die verder uit. Die 4000 plaatsen zijn haalbaar als de financiën volgen. De Vlaamse Gemeenschap heeft al een zware investering van 21,5 miljoen euro gedaan. In de Vlaamse Gemeenschapscommissie worden binnen Onderwijs alle middelen voorbehouden voor de expansie van de scholen. Dat is het geval in Brussel, Gent en Antwerpen. In Antwerpen is er dit jaar een oplossing, maar zal die er de volgende jaren ook zijn? Het is dé uitdaging voor de grootsteden in Vlaanderen en België.

Uiteraard moet niet enkel de Vlaamse Gemeenschap een inspanning doen, ook de Franse Gemeenschap moet haar verantwoordelijkheid nemen. De spreker benadrukt dat het succes van het Nederlandstalige onderwijs een unieke opportuniteit is om van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een tweetalig gewest te maken. De heer Jean-Luc Vanraes herinnert zich dat in 1991 een schooltje in zijn gemeente Ukkel gesloten werd omdat er te weinig leerlingen waren. Nu is er het omgekeerde fenomeen. 50 procent van de Brusselaars spreekt thuis noch Frans noch Nederlands. Zij kiezen voor het kwaliteitsvolle Vlaamse onderwijs, en die opportuniteit moet men met beide handen grijpen.

Er doen veel verhalen de ronde, zo ook dat van de ‘blanco cheques’. Dat doet de Brusselaars pijn. Strookt het wel met de realiteit? Op gemeenschapsvlak is dat uiteraard niet zo.

Voor de gemeenschapsmateries waarvoor de VGC alleen bevoegd is, is er een wisselwerking tussen de VGC en Vlaanderen en is er een controle vanuit Vlaanderen op de gemeenschapsmiddelen. Als een Vlaamse commissie oordeelt over investeringen in cultuur, heeft dat repercussies voor de Vlaams-Brusselse instellingen en minister Schauvliege beslist bijvoorbeeld over de subsidiëring van de KVS. Voor onderwijs geldt hetzelfde. Het is logisch dat er Vlaamse inspectie is voor het onderwijs in Brussel, stelt de heer Jean-Luc Vanraes. Er is dus geen sprake van een blanco cheque voor de gemeenschapsmateries.

De heer Jean-Luc Vanraes komt terug op de financiering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het kerntakendebat. Er is een intern kerntakendebat geweest, waarover de heer Jean-Luc Vanraes het al uitvoerig heeft gehad. Volgens de geruchten zou het de bedoeling zijn om pas in 2013 tot akkoorden te komen. Toen de taskforce werd opgericht, kon het nochtans niet snel genoeg gaan. Vroeger afspraken maken zou beide administraties ten goede komen.

In het licht van de staatshervorming is het andere kerntakendebat, namelijk dat binnen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, veel belangrijker. Het is het persoonlijke standpunt van de heer Jean-Luc Vanraes dat dat debat moet worden gevoerd. Uiteraard moet er worden gediscussieerd over gemeentegrenzen en moet de vraag worden gesteld of bepaalde gemeenten niet samen kunnen gaan. Die taboes moeten sneuvelen. Niet zo lang geleden heeft Jo Libeer van Voka een ballonnetje opgelaten om de Vlaamse gemeenten samen te brengen, met een kritische massa van 20.000 inwoners. Toen was er plots heel wat terughoudendheid. Als gemeenten die stap vrijwillig willen zetten, zag de bevoegde minister het wel zitten, en dat begrijpt spreker heel goed. Dat debat is heel moeilijk.

Er wordt hier geopperd dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest één gemeente moet worden, van 1.100.000 inwoners. De vraag is of dat de optimale dienstverlening aan de burger zou verzekeren. Het is absoluut noodzakelijk om bevoegdheden over te dragen van de gemeente naar het gewest, maar bepaalde bevoegdheden moeten de gemeenten kunnen houden, aldus de spreker. Die discussie is 25 jaar geleden gevoerd in Antwerpen, toen men tot de slotsom is gekomen dat er districten moesten worden opgericht.

Wat de financiële situatie van deze Brusselse gemeenten betreft, heeft de Brusselse administratie vorige week een interessant rapport gemaakt. Voor 2005-2006 sprak men inderdaad van een tekort van 30 miljoen euro voor alle Brusselse gemeenten samen. Nu zit men aan een bonus van 10 miljoen euro op jaarbasis. De ‘baronieën’ doen het toch niet altijd zo slecht. Die bonus is goed nieuws: ze laat toe om die discussie op een gemakkelijker basis te voeren.

De heer Jean-Luc Vanraes citeert de heer Jan Peumans tijdens de vorige vergadering: “Het debat over de toekomst van Brussel mag zich niet louter beperken of verenigen tot de positie van de Brusselse Vlamingen. Ook over gewestmateries is overleg tussen Vlaanderen en Brussel logisch.”. De heer Jean-Luc Vanraes sluit zich daar volmondig bij aan. Hij verwijst naar mobiliteit, ruimtelijke ordening en werkgelegenheid. Het gaat over de zesde staatshervorming, niet enkel over het kerntakendebat binnen Brussel, maar ook over hoe het moet met Vlaanderen en de Rand. Als er een tekort is aan onderwijsaanbod in Brussel, zoeken mensen natuurlijk een oplossing buiten Brussel en komt er druk op de Rand. Dat is al uitvoerig behandeld in het Vlaams Parlement, ook in de commissie Onderwijs.

Voor de spreker blijft het duidelijk: Brussel is een tweetalige stad, waar de twee gemeenschappen hun bevoegdheden hebben. Indien het gewest geld wil geven aan gemeenschapsmateries als kinderopvang of onderwijs, moet dat via de gemeenschappen gebeuren. Dat moet eens klaar en duidelijk worden gesteld, zodat de Vlaamse Gemeenschap – denk aan het onderwijs – en de Franse Gemeenschap – denk aan de kinderopvang – niet te pas en

te onpas naar het Grondwettelijk Hof moeten stappen. Zo gaat het echt niet vooruit in Brussel.

De voorzitter van de VGC-raad wil de discussies over bevoegdheden achter zich laten en kijken naar verantwoordelijkheden. Discussies over bevoegdheden leiden enkel tot conflicten. Verantwoordelijkheid gaat over de noden van de bevolking en verwoordt de betrokkenheid bij de burger. De spreker heeft soms de indruk dat terugvallen op de bevoegdheidsproblematiek een voorwendsel is om de verantwoordelijkheid ten opzichte van de bevolking te ontlopen. Dat kan de bedoeling niet zijn.

Beide parlementen hebben een traditie van samenwerking. Die is niet enkel op het functionele vlak belangrijk, maar ook op het wetgevende vlak. In de vorige vergadering werden tal van vragen en opmerkingen geformuleerd door de parlementsleden van de Raad van de VGC. De heer Jean-Luc Vanraes verwijst naar de bekommernis over de toepasbaarheid van de Vlaamse decreten op Brussel, de bezorgdheid over de kwaliteit van het Nederlandstalige onderwijs, de vragen over de slagkracht van de Vlaamse schepenen in de Brusselse gemeenten en de bekommernis over de toekomst van Brussel in een evoluerend Vlaanderen. Hij is ervan overtuigd dat de VGC een cruciale rol speelt in het omzetten van Vlaams beleid naar de toepassing ervan in Brussel. Natuurlijk is er de zorg om de samenlevingsproblemen, de armoede en de sociale achterstelling, de integratieproblematiek en het godsdienstextremisme. Er zijn ook bedenkingen bij de Brusselnorm.

Vlamingen moeten samenwerken en de Raad van de VGC en het Vlaams Parlement geven het goede voorbeeld. De uitnodiging van de heer Jan Peumans getuigt van de vaste wil om die samenwerking voort te zetten. In een goede familie komt men vaak samen, kijkt men elkaar geregeld in de ogen en zegt men zijn gedacht. Zo kan een goede relatie het langst duren.

De heer Jean-Luc Vanraes eindigt met een oude wijsheid: meten is weten. Er bestaan veel verkeerde percepties en daarop kan men met cijfers een antwoord bieden. De spreker heeft daarom voor iedereen een publicatie meegebracht van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse. De cijfers kunnen van pas komen bij toekomstige debatten, naast het fantastische rapport opgesteld door de Task Force Brussel.

2. Toespraak van de heer Jan Peumans, voorzitter van het Vlaams Parlement

De uiteenzetting van 16 april handelde over de band tussen Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. De heer *Jan Peumans* heeft toen getracht om vanuit het Vlaams Parlement enkele gedachten over Brussel mee te geven. Raadsvoorzitter Jean-Luc Vanraes zei bij die gelegenheid dat de VGC “als het ware zijn grote broer op bezoek kreeg”. Die mooie en warme beeldspraak vat inderdaad de kern van de relatie samen. Brusselse Vlamingen en Vlamingen uit Vlaanderen behoren tot een en dezelfde familie, tot dezelfde gemeenschap. En die hechte familieband moet men blijven koesteren, aldus de heer Jan Peumans. In elke familie ontstaan er discussies tussen broers en zussen. Dat hoort er nu eenmaal bij. Ook in de VGC-raad is het toen tot een boeiende gedachtewisseling gekomen. Aangezien er toen vele punten zijn aangehaald, heeft de heer Jan Peumans aangeboden daarop in een tweede vergadering te repliceren, wat hij nu zal doen.

Vooreerst haalt de heer Jan Peumans het misverstand aan dat ontstaan is rond het begrip ‘excuustruus’ of ‘excusguus’ dat hij gebruikt heeft in de context van de Vlaamse schepenen in Brussel. In haar betoog stelde mevrouw Elke Roex dat “in elke gemeente en in elke provincie allicht meer dan één excuustruus en excusguus te vinden zijn die onverwacht veel stemmen haalden en een mandaat in de wacht sleepten en het niet ten volle uitoefenen.”. Mevrouw Elke Roex sprak de overtuiging uit dat “in Brussel achter de schermen harder gewerkt wordt door de Vlaamse schepenen dan men in Vlaanderen kan vermoeden.”. De heer Jan Peumans benadrukt dat hij op geen enkel moment de werkvijver van de

Vlaamse schepenen in twijfel heeft willen trekken. Wat hij toen wel wilde zeggen, is dat wanneer gemeentebesturen een Vlaamse schepen in hun college opnemen of een Vlaamse OCMW-voorzitter kiezen, zij een Lambermontbonus genieten, maar dat de bevoegdheden van die schepenen meestal niet in verhouding staan tot het geld dat ze vertegenwoordigen voor hun gemeente. In concreto gaat het om 35 miljoen euro. Verspreid over zeventien Vlaamse schepenen betekent dit dat elke schepen gemiddeld 2 miljoen euro vertegenwoordigt. De meeste van die schepenen beheren evenwel geen budget dat dit bedrag evenaart. Spreker wilde duidelijk maken dat zij in het college zijn opgenomen omwille van het geld dat ze meekrijgen, maar daar onvoldoende bevoegdheden en macht voor in de plaats krijgen. De heer Jan Peumans heeft het uitdrukkelijk over “bevoegdheden en macht” en verwijst naar de uitspraak van de heer Walter Vandenbossche: “Ik begrijp de opmerking van voorzitter Jan Peumans met betrekking tot de Vlaamse schepenen zeer goed. Ik had de eer twee keer Vlaamse schepen te zijn in Anderlecht. Ik ben geconfronteerd met het gegeven dat het schepencollege bij meerderheid besliste en niet bij consensus. Dat is de essentie als men het heeft over het ontbreken van Vlaamse politieke macht in een Brussels schepencollege.” Om die reden roept de heer Jan Peumans de Vlamingen die de kans krijgen schepen te worden in een Brusselse gemeente op om meer op hun strepen te staan.

Ook over een ander punt is het nodig duidelijkheid te scheppen. In het verslag staat te lezen dat mevrouw Elke Van den Brandt tijdens zijn toespraak voor de VGC “enkele keren zenuwachtig werd toen er gesproken werd over de bodemloze putten van Brussel”. De heer Jan Peumans heeft die term inderdaad gebruikt, maar hij deed dit ook al in de context van de Vlaamse schepenen in Brussel. Hij heeft gezegd dat het geld dat de Vlaamse schepen meebrengt voor zijn gemeente vaak niet bestemd wordt voor de bevoegdheden van de Vlaamse schepen, maar voor de algemene middelen – waarvoor het niet bedoeld is – of, erger nog, in sommige gevallen gewoonweg gebruikt wordt om mee de begrotingsput van de gemeente te dempen. Hij sprak daarbij geen waardeoordeel uit over het beleid van de gemeenten en heeft dus nergens gezegd, zoals mevrouw Elke Van den Brandt in haar repliek aanhaalde “dat het geld door ramen en deuren wordt gegooid”. Integendeel, hij sluit zich aan bij haar analyse dat de moeilijke begrotingssituatie van sommige Brusselse gemeenten te maken heeft met de realiteit dat een op de drie Brusselaars in armoede leeft.

Ook de term ‘blanco cheque’ is toen gevallen in verband met de investeringen van Vlaanderen in onderwijs en kinderopvang. Onder andere de heer Paul Delva heeft dat begrip toen in de mond genomen. Zoals blijkt uit het uitstekende verslag van de vergadering van 16 april (*Parl. St. VGC 2011-12, nr. 478/1*) heeft de heer Jan Peumans zelf nergens de term ‘blanco cheque’ gehanteerd. Wel is het zo dat de heer Jean-Luc Vanraes toen in zijn toespraak melding heeft gemaakt van “Vlaamse politici die opwerpen dat men de Brusselse Vlamingen zomaar geen blanco cheque mag geven.”

De spreker wil situeren waar het om gaat. Hij heeft gerepliceerd op de stelling die in de VGC vaak wordt geponereerd dat Vlaanderen nog meer moet investeren in Brussel dan vandaag het geval is. De VGC betreft 57,6 miljoen euro van de Vlaamse Gemeenschap. Dat is 40 procent van de werkingsmiddelen. Daarmee was Vlaanderen vorig jaar de grootste donateur van de VGC. Daarnaast investeert Vlaanderen door de Brusselnorm 5 procent van zijn eigen middelen voor gemeenschapsmateries in Brussel. Dat houdt in dat Vlaanderen, met zijn 6 miljoen inwoners, zich in Brussel richt tot 300.000 inwoners. Daarvoor trekt het 700 miljoen euro uit. Wanneer men de 80/20-verhouding aanhoudt die de Brusselaars – althans de Brusselse politici – zelf hanteren, dan zou Vlaanderen zich eigenlijk op 200.000 inwoners moeten richten, wat grofweg omgerekend slechts 470 miljoen euro zou inhouden.

De heer Jan Peumans benadrukt dat hij die 700 miljoen euro nergens een ‘blanco cheque’ heeft genoemd. Hij heeft het bedrag op zich ook op geen enkel moment in vraag gesteld. Hij heeft wel de vraag gesteld naar het beheer van het geld. Daarmee doelde hij niet op het uitvoeren van het beleid door de VGC. Hij herhaalt wat hij toen gezegd heeft. De VGC

voert de regie van het Vlaamse gemeenschapsbeleid in Brussel. Wie bepaalt dat beleid: de VGC of de Vlaamse overheid? Hoe wordt dat beleid getoetst? Hoe wordt het beoordeeld? Moet er sprake zijn van een resultaatverbintenis? En welke parameters worden hierbij gehanteerd? Een sereen en objectief debat hierover kan volgens de heer Jan Peumans leiden tot een serene en objectieve herdefiniëring van de Brusselnorm. Het politieke kerntaakendebat kan het ideale platform zijn om die discussie te voeren.

In verband met de Brusselnorm zei de heer Paul De Ridder: “Men moet nauwgezet onderzoeken welke doelstellingen men per beleidsdomein wil bereiken en wie men wil bereiken. De 5 procentregel of, zo u wilt, de 300.000-regel mag een idee-fixe zijn.”. De heer Jan Peumans stelt vast dat de norm ook voor de heer Jean-Luc Vanraes geen fetisj is. De heer Jean-Luc Vanraes verwees naar de capaciteitsproblemen in het Nederlandstalig onderwijs. Tegen 2015 zouden er idealiter 17.000 bijkomende plaatsen moeten worden gecreëerd, waarvan “het Nederlandstalig onderwijs er ongeveer 4000 of 20 procent voor zijn rekening moet nemen”.

De capaciteitsproblemen zijn slechts een aspect van de onderwijsproblematiek in Brussel. In heel wat klassen zijn de Nederlandstaligen in de minderheid, in sommige klassen ontbreken ze zelfs helemaal. Vaak komen anderstaligen bovendien uit een sociaal kansarm milieu. Om de kwaliteit te kunnen garanderen, dringen verschillende leden aan op meer middelen dan vandaag. Spreker citeert mevrouw Bianca De Baets: “Er wordt reeds veel geïnvesteerd in onderwijs. Investeren in bakstenen is positief, maar ook de ondersteuning van de onderwijzers mag niet uit het oog verloren worden.”.

De heer Jan Peumans heeft toen de vraag geopperd of Vlaanderen bereid zal zijn tot nog meer investeringen. En als Vlaanderen vandaag 300.000 Brusselaars als doelpubliek hanteert, luidt volgens hem evenzeer de vraag of de Franse Gemeenschap misschien te weinig investeert in haar eigen onderwijs. Moet Vlaanderen die desinvestering van de Franse Gemeenschap dan zomaar voor zijn eigen rekening blijven nemen? Die vragen zijn tot nu toe onbeantwoord gebleven. Hij citeert mevrouw Van den Brandt: “Vlaanderen alleen kan deze uitdaging niet aan. De Franse Gemeenschap evenmin. De enige mogelijkheid is dat de Vlaamse en de Franse Gemeenschap samen constructief hun schouders zetten onder een gezamenlijk project over de invulling van de gemeenschapsbevoegdheden in Brussel.”.

Binnen de VGC bestaan blijkbaar verschillende visies over het onderwijs in Brussel of over wat dat gezamenlijk project met betrekking tot gemeenschapsbevoegdheden kan inhouden. In hoofde van sommigen is het bestuur van Brussel op basis van een tweedeling Franstalig/Nederlandstalig blijkbaar een achterhaald samenlevingsmodel. Hij citeert mevrouw Roex: “In de toekomst moet worden nagedacht over investeringen die verder reiken dan de grenzen van het Nederlandstalig onderwijs.”. Volgens haar dringt zich een dialoog met Vlaanderen op om ervoor te zorgen dat de regelgeving wordt aangepast aan de internationale omgeving zodat de Vlaamse Gemeenschap geen kopie moet zijn het Vlaamse model. Mevrouw Roex stelt zich daarbij de vraag of Vlaanderen daarin wil investeren.

Volgens de heer Jan Peumans haalt mevrouw Roex drie kwesties aan die even fundamenteel als delicaat zijn. Als er naast de Vlaamse Gemeenschap in Vlaanderen en naast de Franse Gemeenschap in Wallonië effectief zoiets bestaat als een eigen, derde, Brusselse gemeenschap – of een vierde, als men de Duitstalige Gemeenschap ook in ogenschouw neemt – zal volgens hem, zoals mevrouw Roex zelf zegt, onvermijdelijk de vraag komen wie deze gemeenschap sui generis – als ze al bestaat – zal financieren.

Deze kwestie raakt ook de verhouding tussen Vlamingen in Brussel en de Vlaamse Gemeenschap. Een aantal leden maakt zich in dat verband zorgen over de beeldvorming van Brussel in Vlaanderen. Hij verwijst naar mevrouw Els Ampe: “Ik wil niemand van kwade wil verdenken, maar ik merk dat regelmatig een beeld wordt opgehangen over Brussel als was het de slechtst georganiseerde en geleide stad ter wereld, met de meest

incompetente politici die graag op de buik gaan voor de Franstaligen en niets liever willen dan in hun hemd gezet worden. Dat beeld leeft zowat bij alle partijen. Het beeld bestaat net omdat Brussel kampt met een aantal problemen: onveiligheid, gebrek aan netheid enzovoort.”.

De heer Paul Delva deed een oproep tot politici in Vlaanderen om op een meer genuanceerde manier over Brussel te spreken. Wat dat laatste betreft, wil de heer Jan Peumans een duik in het zakje doen. In de Vlaamse Regionale Indicatoren is een hoofdstuk gewijd aan het imago van Brussel in Vlaanderen. Daarbij kwam naar voren dat de Vlaming Brussel eerder bruisend ervaart dan loom en eerder mooi dan lelijk. Brussel heeft inderdaad een rijk cultureel aanbod en heeft pareltjes van architectuur, naast mooie parken en het ongeëvenaarde Ter Kamerenbos. Negatief denkt de Vlaming dan weer over de veiligheidsproblematiek en de openbare reinheid. De heer Jan Peumans wijst mevrouw Ampe erop dat het beeld niet eenzijdig negatief is, maar genuanceerd.

Een andere nuance die de spreker wil aanbrengen, is dat Brussel niet enkel bij Vlamingen met een imagoprobleem kampt. Zowel Vlamingen, Franstaligen als anderstaligen klagen over de levensduurte – vooral over de prijs van de huisvesting –, het lawaai, de mobiliteit, de veiligheid en de gebrekkige woonkwaliteit, waarbij men vooral doelt op het feit dat steeds meer gezinnen in een appartement wonen, dus zonder tuin voor de kinderen. De heer Jan Peumans verwijst ook naar de actie die op 10 juni 2012 op initiatief van de heer Philippe Van Parijs plaatsvond op de Anspachlaan. Enkele jonge gezinnen vermeldde daar dat ze in een appartement wonen en geen tuin hebben.

De heer Jan Peumans wenst zich aan te sluiten bij de heer Delva, die een suggestie doet voor de eigen, Vlaams-Brusselse politici: “Zij moeten het imago van Brussel in Vlaanderen hoog houden.”. De Brusselse politici moeten in hun communicatie meer de onmiskenbare troeven van Brussel benadrukken. Brussel is de hoofdstad van Vlaanderen, van Europa, van de Franse Gemeenschap en van België. Het is met andere woorden ondenkbaar dat Franstaligen wel en Vlamingen niet in Brussel aanwezig zouden zijn. Ook al omdat het merk Brussel internationaal beter bekend is dan het merk Vlaanderen. De vrees dat de Vlaamse Gemeenschap haar kroonjuweel opgeeft, zoals de heer Dominiek Lootens-Stael het omschrijft, is volgens de heer Jan Peumans dus ongegrond.

Brussel produceert 19 procent van het bruto binnenlands product en levert 15 procent van alle arbeidsplaatsen in het land. Behalve het politieke centrum is Brussel dus ook de belangrijkste economische pool van het land. Brussel kent een formidabel cultureel aanbod, waaraan diverse overheden hun bijdrage leveren. Er zijn de Vlaamse initiatieven zoals de Koninklijke Vlaamse Schouwburg, de Ancienne Belgique, het Kaaithheater of de Beursschouwburg. Er zijn de federale initiatieven zoals Bozar, de Muntschouwburg en Europalia. Verder zijn er initiatieven die in een samenwerkingsverband tussen verschillende overheden worden ondersteund, zoals Flagey of Wiels. Vlaanderen is dus cultureel niet alleen nadrukkelijk aanwezig, het werkt ook samen met andere spelers.

Samenwerking is overigens niet alleen aangewezen op het vlak van gemeenschapsbevoegdheden, maar ook op het vlak van gewestbevoegdheden. Mevrouw Els Ampe verwees in haar betoog naar de beoogde samenwerking met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest op het vlak van ruimtelijke ordening en mobiliteit: “De heer Jan Peumans heeft gelijk: Vlamingen, Walen en Brusselaars kijken niet naar gewestgrenzen als ze de trein nemen of langs de ring rijden. Overleg tussen de assemblees is normaal in het geval van het verbreden of versmallen van de toegangswegen naar Brussel.”.

De samenwerking tussen de gewesten mag zich overigens niet beperken tot ruimtelijke ordening en mobiliteit. Reeds in november 2008 heeft de heer Jan Peumans de Vlaamse fracties in het Vlaams Parlement uitgenodigd om voorstellen te formuleren waarrond Vlaanderen met andere assemblees in dit land in dialoog kan treden. Die inventaris is

in de loop van 2009 opgemaakt door de fracties van het Vlaams Parlement en wordt ter vergadering rondgedeeld (zie bijlage). Voor wat het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement betreft, bevat deze lijst niet minder dan 22 items, onder meer het elektronisch stemmen, de werkgelegenheidsproblematiek, de slimme kilometerheffing, de afvalproblematiek, dossiers die onderhevig zijn aan de milieueffectenrapportering, het onderwijs in Brussel, het Gewestelijk Expresnet, de gemeenschappelijke vervoerskaart voor MIVB en De Lijn, de Brusselse Ring enzovoort.

De meeste van die dossiers hebben nog een bijzonder lange weg af te leggen. De heer Jan Peumans herhaalt dan ook zijn oproep tot het parlement van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om in te gaan op zijn vraag naar overleg. Hij pleit ervoor dat overleg te structureren, bijvoorbeeld via een gemengde commissie, bestaande uit leden van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand uit het Vlaams Parlement en leden afgevaardigd door het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement. Zo'n commissie zou ad hoc of bij voorkeur met een geregelde frequentie bijeen kunnen komen. Daarmee kan ook geantwoord worden op een overweging van de heer Dominiek Lootens-Stael dat door de afschaffing van het dubbelmandaat tussen het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement en het Vlaams Parlement de betrokkenheid tussen Vlaanderen en Brussel minder groot is geworden.

Brussel staat voor enorme uitdagingen. Brussel heeft een enorm potentieel. Vlaanderen wil tegenover de Vlamingen in Brussel zijn verantwoordelijkheid niet ontlopen. De institutionele en de constitutionele context van dit land, van Brussel en van Vlaanderen zijn in evolutie. Het debat over de toekomst van Brussel zal voor een groot stuk beheerst worden door de vraag wat de relatie is tussen Brussel en Vlaanderen.

Het kerntakendebat op basis van het rapport van de Task Force Brussel zal mee deze relatie verder omschrijven en verhelderen. De spreker nodigt iedereen uit om los van partijpolitiek mee te werken aan de toekomst van die mooie Vlaamse Gemeenschap. Het rapport van de Task Force Brussel lijkt hem een ideaal uitgangspunt om, los van de debatten die de regeringen met elkaar zullen voeren, als parlement het voortouw te nemen. Een volgende bijeenkomst kan dan plaatsvinden in de VGC. Daardoor zou er een regelmaat kunnen komen en kan het debat worden voortgezet.

3. Bespreking

VGC-raadslid mevrouw *Brigitte De Pauw* begrijpt de bedoeling niet van de tabel met thema's die werd rondgedeeld. De heer *Jan Peumans* antwoordt dat in het Reglement van het Vlaams Parlement staat dat er overleg kan plaatsvinden tussen de regionale parlementen. Als voorzitter van de Commissie voor Reglement en Samenwerking heeft hij het initiatief genomen om alle fracties van het Vlaams Parlement te bevragen over de thema's die de regionale parlementen met elkaar zouden kunnen overleggen. Die inventaris werd opgesteld voor het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement, het Parlement van de Franse Gemeenschap, het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap en het Waalse Parlement.

De Commissie voor Reglement en Samenwerking is gestart met het Waalse Parlement. Namens het Uitgebreid Bureau heeft de heer Jan Peumans een brief gestuurd naar mevrouw Emily Hoyos, toenmalig voorzitter van het Waals Parlement. Na vier herinneringen heeft hij haar antwoord ontvangen, waarin stond dat zij wel overleg wilden, maar dan wel op voorwaarde dat het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement er ook bij betrokken werd, omdat het over gewestmateries ging. Vervolgens heeft hij contact opgenomen met het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement. Mede op voorstel van mevrouw Ampe heeft de heer Jan Peumans in zijn hoedanigheid van voorzitter van de commissie Openbare Werken zijn collega-voorzitter van het Brusselse Parlement ontvangen. De heer Jan Peumans heeft vervolgens een brief gestuurd naar de voorzitter van het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement, mevrouw Françoise Dupuis. Na vier herinneringen was haar reactie dat ze wel wilden overleggen, op voorwaarde dat zowel het Waalse Parlement, als het Brusselse

Hoofdstedelijke Parlement en het Vlaams Parlement zouden samenwerken. Het Uitgebreid Bureau ging daarmee akkoord. Nadien is er weer contact geweest. Tot hier toe is er weinig concreets gebeurd. De Vlaamse Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken is op bezoek geweest in Luik. Dat bezoek was erg interessant. De commissieleden van het Waalse Parlement waren daar ook op uitgenodigd, maar enkel de voorzitter van die commissie is komen opdagen.

Mevrouw *Brigitte De Pauw* zegt dat zij kopieën heeft ontvangen van de briefwisseling. De briefwisseling met betrekking tot een soort samenwerking van de drie parlementen staat opnieuw op de agenda van het Uitgebreid Bureau van het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement.

Volgens de heer *Jan Peumans* moet er een aantal thema's gezamenlijk worden aangepakt, zoals de ring rond Brussel, de slimme kilometerheffing, de werkgelegenheidsproblematiek enzovoort. De samenwerking zou als groot voordeel hebben dat de band tussen Vlaanderen en het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement wordt aangehaald. Het is echter wel een moeizaam proces. Men zegt altijd dat men moet overleggen van gemeenschap tot gemeenschap. Dat zou in de Senaat kunnen gebeuren. De heer Jan Peumans denkt echter niet dat daar veel overleg plaatsvindt. Waarom zouden de parlementen onderling niet vaker contact kunnen hebben? Brussels minister van Vervoer Grouwels is op bezoek geweest in de Vlaamse Commissie voor Mobiliteit. Voor het overige verloopt de samenwerking echter slechts moeizaam. Daarom is aan de leden van het Vlaams Parlement gevraagd om een aantal items op te geven die hun interessant lijken om gezamenlijk te bespreken. Voor de andere parlementen zijn er gelijkaardige lijsten.

Mevrouw *Greet Van Linter*, lid van de VGC, las in het verslag van de vorige vergadering dat de heer Jan Peumans zich een aantal vragen stelde over de Brusselnorm, waardoor Vlaanderen zich in Brussel tot 300.000 inwoners richt. Zo vroeg hij zich af of die norm moet worden behouden, opgetrokken of naar beneden worden bijgesteld. Hij sprak ook van de 80/20-verhouding, waardoor men tot 200.000 inwoners zou komen. In het rapport van de Task Force Brussel staat dat als mogelijkheid. Tegen 2020 zou de Brusselnorm dankzij de bevolkingsaan groei tot een 375.000 inwoners komen. De heer Jan Peumans vroeg zich verder af of in het Brussels onderwijs, dat veel steun krijgt van Vlaanderen, de Vlamingen van de toekomst worden gemaakt. Volgens mevrouw Van Linter kan men uit de verkiezingen afleiden dat dat niet het geval is. De heer Jan Peumans stelde dus vragen, maar volgens mevrouw Van Linter neemt hij daar geen echt standpunt over in. Wat is zijn concrete visie?

Ten slotte wil mevrouw Greet Van Linter graag een reactie van de heer Jan Peumans op de toch wel zware uitspraken van de heer Jean-Luc Vanraes over de bevoegdheidsverdeling. Mevrouw Van Linter huivert van diens uitspraken dat de stappen naar het Grondwettelijk Hof beter achterwege worden gelaten omdat daarmee enkel het conflict wordt opgezocht. Volgens haar ging het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest toch duidelijk zijn bevoegdheid te buiten. De heer *Jean-Luc Vanraes* repliceert dat mevrouw Van Linter de volledige tekst moet aanhalen. Hij onderlijnde daarin dat beide gemeenschappen hun verantwoordelijkheid moeten nemen om die problematiek te vermijden. Mevrouw *Greet Van Linter* werpt op dat de heer Jean-Luc Vanraes duidelijk de stappen naar het Grondwettelijk Hof heeft afgekeurd, terwijl die stappen volgens haar volledig terecht zijn. Wat is de reactie van de heer Jan Peumans daarop?

De heer *Jan Peumans* herhaalt dat hij de 700 miljoen euro nergens een blanco cheque genoemd heeft. Dat bedrag op zich heeft hij op geen enkel moment in vraag gesteld. Hij heeft wel de vraag gesteld over het beheer van het geld. Hij heeft het dan niet over het uitvoeren van het beleid door de VGC. De VGC voert de regie van het Vlaamse gemeenschapsbeleid in Brussel. Dat lijkt hem een duidelijke uitspraak. Hij heeft wel de vraag gesteld wie dat beleid bepaalt: de VGC of de Vlaamse overheid. Hij vindt dat de VGC en

het Vlaams Parlement over dergelijke vragen in discussie moeten treden. Hij kan die vraag hier niet zelf beantwoorden.

De vier nu aanwezigen van de zes Vlaamse volksvertegenwoordigers die in Brussel wonen, verdedigen de zaak Brussel altijd in het Vlaams Parlement. Hij hoort ook nooit dissonante geluiden van anderen. De heer Jan Peumans onderlijnt dat die 700 miljoen euro die in Brussel worden geïnvesteerd, niet in vraag worden gesteld.

Het debat over het beheer en ook het kerntakendebat moet door de regering worden gevoerd, maar ook door beide parlementen. Dat het bedrag niet in vraag wordt gesteld, zegt heel veel. Dat is trouwens ook het standpunt van het Vlaams Parlement en het standpunt in het Vlaams regeerakkoord.

De heer *Jean-Luc Vanraes* beschouwt de twee gemeenschappen als verantwoordelijk in Brussel. Dat zal volgens hem ook zo blijven. Beide gemeenschappen moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Het kan niet dat een kind in een industrieel land geen school heeft. Sommigen trekken zich blijkbaar niets aan van de grond van de problematiek.

Volgens VGC-raadslid heer *Paul De Ridder* gaat het ten gronde om de verhouding tussen Brussel en Vlaanderen. De tol wordt betaald van een historische ontwikkeling die zich heeft doorgezet sinds het einde van de 18e eeuw. Een stad met 95 procent Nederlandstaligen in 1788 is op amper tweehonderd jaar tijd naar totaal het omgekeerde geëvolueerd. Dat heeft ertoe geleid dat de Nederlandstaligen in Brussel zich ervan bewust zijn geworden dat ze niet op het Belgische systeem konden rekenen om hun rechten te verdedigen. Daarom hebben zij eigen instellingen uitgebouwd, vanuit de basis. Dat is basisdemocratie op haar best. Omdat de Nederlandstaligen geen scholen kregen van België, hebben ze die zelf gebouwd, onder meer dankzij de inbreng van iemand als Lode Craeybeckx. Hij lanceerde de slogan ‘Wij laten Brussel niet los’.

Naarmate Vlaanderen meer culturele, politieke en economische autonomie verwierf, werd dat verder uitgebouwd. Het klopt dat alles altijd beter kan. Het heeft echter geleid tot een performant systeem, een systeem dat volop openstaat voor anderstaligen en mensen van een andere afkomst. De Nederlandstaligen hebben daar geen enkel probleem mee, zolang die anderstaligen de tradities en eigenheden respecteren.

Vandaag wordt dat door een aantal mensen in vraag gesteld. Vaak zegt men dat in er in de jaren 60 nog Nederlandstaligen en Franstaligen waren in Brussel en dat het nu helemaal veranderd is, internationaal en ‘pluranationaal’ geworden is. De heer De Ridder heeft de jaren 60 nog van nabij meegemaakt. Toen waren er in Brussel ook al heel wat mensen van andere nationaliteiten: Italianen, Spanjaarden, Marokkanen, Turken, Congolezen enzovoort. Dat heeft toch niet belet dat er vanuit de twee grote gemeenschappen in dit land – naast Brussel is er nog altijd een Nederlands taalgebied en een Frans taalgebied – in Brussel eigen instellingen werden uitgebouwd die volledig openstaan voor anderstaligen.

Met de beste wil van de wereld ziet de heer De Ridder niet in hoe men dat vandaag zou veranderen en vervangen door een Brussels onderwijs. Wat zou zo’n Brussels onderwijs dan wel zijn? Een onderwijs waar men lesgeeft in het Brussels? Uiteindelijk zal het in een bepaalde taal moeten gebeuren. Wat is er dan logischer dan dat het in een van de twee landstalen gebeurt? Hij is helemaal geen voorstander van een dergelijk Brussels onderwijs, want eigenlijk was dat het systeem dat in België gekend was sinds 1830. In de jaren 50 hadden heel wat gemeenten in Brussel geen enkele Nederlandstalige school. Hij wil zeker niet terug naar dat systeem. Hij wil de tak niet afzagen waarop men zit.

De Brusselaars maken naar hun mening integraal deel uit van de Nederlandstalige gemeenschap in dit land. De heer De Ridder benadrukt dat ze zich niet apart willen opstellen en volkomen loyaal willen zijn tegenover die Nederlandstalige gemeenschap. Als

de Nederlandstalige gemeenschap investeert – wat ze enorm doet – bestaat daar controle op. Brussel moet dat aanvaarden, net zoals Antwerpen of Gent dat moet aanvaarden. De heer De Ridder heeft daar geen enkel probleem mee.

Men spreekt van samenwerkingsverbanden, onder meer van de metropolitane gemeenschap. Moet die metropolitane gemeenschap het echt zo ver zoeken, in Rijsel en dergelijke? Er is een samenwerkingsverband dat al eeuwen bestaat en er al eeuwenlang voor heeft gezorgd dat Brussel welvarend is: het samenwerkingsverband Brabant in zijn authentieke betekenis, niet alleen Vlaams-Brabant, maar evengoed de andere Brabantse provincie in België, Antwerpen, niet toevallig dé grote economische metropool van onze gewesten. 80 procent van de welvaart in Brussel wordt aangezwengeld vanuit Vlaanderen, meer bepaald vanuit Antwerpen. De heer De Ridder vraagt zich dan ook af waarop men wacht om een concreet samenwerkingsverband op te zetten met de grote Brabantse zusterstad. Op zichzelf is Brussel ten dode opgeschreven. Hij mag er niet aan denken wat er zou gebeuren als het Brusselse onderwijs toevertrouwd wordt aan Franstaligen zoals mevrouw Hariche, schepen van Onderwijs in Brussel. Zij stelde een aantal maanden geleden doodleuk voor het aantal lessen Nederlands te verminderen. Aan zulke mensen wil de heer De Ridder het performant systeem van onderwijs, cultuur en welzijn niet toevertrouwen. De Nederlandstalige Brusselaars zijn niet gek.

Mevrouw *Elke Van den Brandt*, eveneens lid van de VGC-raad, dankt beide heren voor hun toelichting. Het verrast haar en het doet haar oprecht plezier dat er een antwoord komt op de opmerkingen die tijdens de vorige vergadering zijn geformuleerd. Daarom gaat ze er wel nog niet mee akkoord. De heer Jean-Luc Vanraes heeft enkele keren verwezen naar de gemeenten. Dat gaat over de organisatie van Brussel. Als er middelen worden gegeven, moet er vertrouwen zijn in de stad. Dat debat over de gemeenten moet worden gevoerd zonder taboes, volgens mevrouw Van den Brandt. Het kan eindigen op negentien of op één gemeente. Het debat moet gaan over inhoud en over taakverdeling. Welk niveau heeft het best welke bevoegdheid? Het doet mevrouw Van den Brandt plezier dat het debat loopt, net als de interne Brusselse staatshervorming. Voor Groen is het cruciaal dat de Brusselse manier van werken wordt herbekeken. Dat is geen debat in de marge, het is belangrijk. Over de relevantie van dat debat bestaat gelukkig vrij veel consensus, zeker bij de Nederlandstalige partijen.

Vandaag gaat het over de rol van Vlaanderen in Brussel en van Brussel in Vlaanderen. Mevrouw Elke Van den Brandt sluit zich aan bij de opmerking van de heer De Ridder. Dat debat loopt inderdaad al jaren en het zal nog jaren duren. Het is een evolutie. Vandaag is er wel een duidelijke en bewuste keuze gemaakt voor een model met gemeenschappen, en die keuze is onlangs in de staatshervorming herbevestigd. Groen is bereid om ook over die rol te praten, maar het is nu wel de realiteit. Als men vertrekt van die keuze, is voor bepaalde zaken niet Brussel bevoegd, maar zijn de Franse en de Vlaamse Gemeenschap dat. Dat betekent ook dat ze die bevoegdheid moeten opnemen en dat ze een verantwoordelijkheid hebben.

Het is een verantwoordelijkheid voor mensen, en elk jaar zijn er 20.000 mensen meer in Brussel. Met elk kind dat in Brussel wordt geboren, heeft Vlaanderen een grotere verantwoordelijkheid in Brussel, en eigenlijk in de wereld. Dat is niet enkel een bedreiging, maar ook een ongelofelijke kans voor Vlaanderen. Brussel is een toegangspoort tot de wereld. Het is het centrum van het land. Het is niet enkel een kwestie van zaken die Brussel moet 'krijgen', stelt mevrouw Van den Brandt, het is een kans voor Vlaanderen om in Brussel, de motor van het land, een actieve rol van betekenis te blijven spelen.

Er is gesproken over de 300.000-norm, de 80/20-norm, de 5 procentnorm en de 30 procentnorm. Dat is niet enkel goochelen met cijfers, maar een kernvraag. Het verbaast mevrouw Van den Brandt en het stelt haar teleur dat daarover een debat bestaat, omdat zowel in het Vlaamse regeerakkoord als in de resolutie van de VGC de norm is herbeves-

tigd: die norm is de 30 procentnorm. Vlaanderen ziet 30 procent van de Brusselaars als zijn doelpubliek. Dat is niet hetzelfde als 300.000 mensen, helaas. Als er 20.000 mensen per jaar bij komen, groeit dat aantal steeds. Het is van belang om vast te houden aan die 30 procent, want anders krimpt het aandeel, en dat mag niet de bedoeling zijn.

Zo'n norm is nodig omdat Brussel niet op te delen valt in de Franse of de Vlaamse Gemeenschap. De twee gemeenschappen spelen een rol. Het zijn de exclusieve hoeders van een aantal verantwoordelijkheden, maar niet elke persoon in Brussel valt gemakkelijk in een van die twee hokjes te plaatsen. Er is gekozen voor een model met twee gemeenschappen en dus moet dat worden uitgedragen, maar dat betekent ook dat er wordt gekeken hoe het moet worden toegepast. Als ongeveer de helft van de Brusselaars in geen van beide hokjes past of als heel wat Brusselaars niet in een hokje willen, zoals tweetalige gezinnen, is het enige antwoord werken met een percentage, stelt mevrouw Van den Brandt.

30 procent is een heel voluntaristische norm, erkent de spreekster. In het gewest wordt inderdaad over de 80/20-norm gesproken, en soms staat die ook onder druk. Als het gewest middelen geeft aan gemeenschapsbevoegdheden, eist Vlaanderen terecht 20 procent. Maar als Vlaanderen zelf aan de normen sleutelt, gebeurt het daar ook. Eens die akkoorden worden losgelaten, ontstaat er een communautair debat, dat mevrouw Van den Brandt momenteel in Brussel niet wil of kan voeren. Daarom pleit ze ervoor om de 30 procentnorm en de 80/20-verhouding te respecteren, wanneer het gewest investeert in gemeenschapsbevoegdheden. Dat communautair akkoord bestaat nu eenmaal zo in Brussel en het is de enige manier waarop de gemeenschapsbevoegdheden kunnen worden uitgeoefend in de stad.

Mevrouw Elke Van den Brandt vindt dat de heer Jan Peumans ervan uit lijkt te gaan dat de 300.000-norm overal wordt gehaald. Ze veronderstelt dat ze het verkeerd heeft begrepen, want in onderwijs, cultuur en welzijn wordt die 30 procentnorm hier en daar wel gehaald, maar het is vaker een doel dan een realiteit. Het moet het doel zijn om er een realiteit van te maken.

In verband met de grondwettelijke conflicten sluit mevrouw Van den Brandt zich volledig aan bij de opmerking van de voorzitter van de VGC. Er is gekozen voor een gemeenschapsmodel. Dat betekent dat de gemeenschappen hun rol moeten uitoefenen. Als in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest beide gemeenschappen in gebreke blijven – en dat is helaas vandaag de realiteit – is het logisch dat het gewest aan de alarmbel trekt. Er zijn kinderen die geen school of opvang hebben en de jeugdbewegingen zitten overvol. Er zijn tekorten, op de kap van de jeugd, de toekomst. Als er nu niet wordt geïnvesteerd in de kinderen van de stad, is er morgen een groot probleem, qua opleiding, werkloosheid, veiligheid en samenleving. Die cruciale behoeften – want het gaat om mensenrechten – moeten worden ingewilligd. Mevrouw Van den Brandt heeft er dan begrip voor dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest buiten zijn bevoegdheden treedt en een verantwoordelijkheid opneemt.

Ministers zeggen dat het kan, maar enkel volgens de regels van het grondwettelijke karakter. Dat zal altijd zeer moeilijk zijn, omdat het grondwettelijk niet de bevoegdheid is van het gewest, merkt spreekster op. Er kan worden gezocht naar een methode om dat te doen, maar die zal altijd wat met haken en ogen aan elkaar hangen. In de realiteit dragen de gemeenschappen de gemeenschapsverantwoordelijkheden. Maar als zij het niet doen, is mevrouw Van den Brandt verheugd als de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het doet. Die zal daarvoor haar steun krijgen en houden, om te investeren in de zaken die cruciaal zijn voor de toekomst van de stad.

VGC-raadslid mevrouw *Annemie Maes* heeft de indruk dat ze haar stad op een andere manier bekijkt dan anderen. Zelfs mensen binnen de eigen stad zien de context anders. Er wordt nogal gemakkelijk verteld dat er maar 50.000 Vlamingen zijn in Brussel. Men refe-

reert aan de cijfers van de verkiezingen: 50.000 mensen hebben op Vlaamse lijsten gestemd in 2009. Men vraagt zich dan luidop af waarom men in godsnaam nog zou moeten investeren in een stad waar nog maar 50.000 Vlaamse kiezers zijn.

Spreekster meent dat men het totale plaatje moet bekijken. Als men de cijfers voor 2009 nagaat, hebben op een bevolking van 1,1 miljoen, in totaal 450.000 mensen een stem uitgebracht, waarvan 50.000 voor Vlaamse partijen. Dat betekent dat 650.000 mensen geen stem hebben uitgebracht in dit gewest. Dat komt omdat het om een jonge bevolking gaat, een buitenlandse bevolking, die geen stemrecht heeft, en omdat ongeveer 20 procent van de stemplichtigen gewoon niet gaat stemmen. Buiten Brussel, in een meer landelijke context, leeft echter het verhaal dat er maar 50.000 Vlamingen in Brussel zijn. Dat is een verkorting van de realiteit.

Volgens mevrouw Annemie Maes wordt Brussel bovendien vaak voorgesteld als Sodom en Gomorra: alles loopt er fout. Er zijn inderdaad problemen, maar er zijn ook veel positieve zaken, die helaas veel te weinig belicht worden. Ook wat betreft het kwaliteitsvolle onderwijs is dat zo. De kinderen uit dat onderwijs zijn echter meertalig, meer meertalig dan kinderen in Vlaanderen. Het zijn stadskinderen die zich perfect weten te bewegen in Parijs, Londen of New York. Ze hebben een heleboel extra troeven die ze meekrijgen door in een stedelijke context als Brussel op te groeien. Die zijn niet altijd meetbaar. Wanneer men het heeft over de kwaliteit van het onderwijs, meet men de klassieke zaken, maar niet de extra's.

Mevrouw Maes verwijst naar een concreet gesprek dat ze heeft gehad met mensen uit de buurt van Heers in Limburg. Die mensen vonden dat alle politiezones en gemeenten in het Brusselse Gewest bij elkaar zouden moeten worden gevoegd. In de tien deelgemeenten van Heers leven ongeveer 7000 inwoners. In Jette wonen 50.000 inwoners, en dat is een gemiddelde gemeente. In Schaarbeek en Brussel-stad wonen 120.000 tot 150.000 mensen. Inwoners van Heers hebben geen besef van de grootte van de Brusselse gemeenten.

Wat is de definitie van Vlaming? Wat is de definitie van Brusselaar? Mevrouw Annemie Maes zelf is vierde generatie Brusselaar langs moeders kant. Haar overgrootmoeder, geboren en getogen in Brussel, sprak geen Nederlands maar dialect, een Brusselse tussentaal. Schaarbeek was toen 'den buiten'. Hoeveel generaties moet je teruggaan om de stempel Vlaming of Brusselaar te hebben? Mevrouw Maes kent heel veel mensen die noch Nederlandstalig noch Franstalig zijn, die in een gemengde situatie zitten en in het Nederlands naar school gaan. Ze hebben een probleem om zichzelf te definiëren als Vlaming, Brusselaar, Franstalige, Waal, Belg of wat dan ook. Ze zullen antwoorden naargelang de context. Zoals een inwoner van New York zich uit fierheid New Yorker noemt, hebben inwoners van Brussel de neiging om te zeggen dat ze van Brussel komen. Volgens mevrouw Maes zijn er heel wat misvattingen over de definities Vlaming, Vlaamse Brusselaar, Brusselse Vlaming. Ze weet nog altijd niet wat dat precies inhoudt. Waar vallen zij onder?

Vlaanderen gaat vrij verkrampt om met de enige echte grote internationale stad die België heeft, namelijk Brussel. In andere gebieden is het veel eenvoudiger. Daar is altijd een wisselwerking tussen de grootstad en het omliggende land. Hoeveel mensen staan er bijvoorbeeld in Frankrijk niet negatief ten opzichte van Parijs? Die negatieve visie over een grote internationale stad, bestaat overal, wereldwijd, aldus mevrouw Maes. Maar het is ook een aantrekkingspool voor een aantal mensen.

Mevrouw Maes zegt dat de voorzitter van het Brusselse Parlement eind maart of begin april een brief heeft verstuurd aan de voorzitter van het Vlaams Parlement, de heer Jan Peumans. In die brief stond uitdrukkelijk dat de voorzitter van het Brusselse parlement de gewestelijke ontwikkelingsplannen van de drie gewesten wilde voorstellen. Mevrouw Maes vraagt aan de heer Jan Peumans of hij officieel een brief heeft teruggestuurd om te zeggen dat hij start met dat gewestelijk ontwikkelingsplan.

Als er een door de verschillende parlementen goedgekeurde lijst is met thema's is het volgens de heer *Jan Peumans* de omgekeerde wereld vervolgens een brief terug te krijgen van de voorzitter van het Brusselse parlement die wil overleggen over de drie structuurplannen. De heer Jan Peumans wil over een aantal concrete problemen overleg plegen. Hij heeft veel meer zin om te discussiëren met Brussel over bijvoorbeeld de problematiek van de ring, waar veel over te doen is en waarover een aantal hoorzittingen plaatsvonden in de commissie Openbare Werken van het Vlaams Parlement. Het Structuurplan Vlaanderen is trouwens een kanjer. Hij begrijpt ook niet waarom nu plots de drie ministers-presidenten toelichting moeten komen geven over hun respectieve structuurplannen. Het was volgens de heer Jan Peumans de bedoeling dat de parlementen rechtstreeks met elkaar zouden overleggen. Hij heeft geen zin om dan de regeringen uit te nodigen om te overleggen. Dat was trouwens ook niet de opdracht die hij heeft gekregen van het Uitgebreid Bureau.

Mevrouw *Annemie Maes* herhaalt haar vraag of de heer Jan Peumans heeft geantwoord op de brief. De heer *Jan Peumans* zegt dat hij nu een antwoord aan het voorbereiden is in overleg met het Waals Parlement om te kijken welke thema's zouden worden gekozen. Normaal antwoordt hij zeer vlug. Hij is misnoegd over het antwoord van de voorzitter van het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement nadat men al 2,5 jaar aan het overleggen is over die thema's.

Mevrouw *Elke Roex* vraagt zich af waar men naartoe wil, wat men wil bereiken. Er is een lijst met thema's. Voor mevrouw Roex mag de kolom met 'fracties' wegvallen, als daar tenminste een consensus over bestaat. Voor sommige thema's zijn meerdere partijen vragende partij.

In de vorige legislatuur heeft mevrouw Roex met de commissie Welzijn een werkbezoek gebracht aan Wallonië. Dat was zeer interessant. Ze leerde de sociale intercommunales kennen, voor zorg voor bejaarden en personen met een handicap in plaats van over energie en gas. Misschien is dat een mogelijkheid. Men zou de aanpak van andere grote steden zoals Charleroi, Luik, Antwerpen of Gent kunnen bekijken. Het lid denkt bijvoorbeeld aan netheid in de stad. Door samen te werken op domeinen die niet gebonden zijn aan terreindrift of taalstrijd, kan men positieve resultaten boeken. Nog een debat dat op dit moment hevig woedt in Brussel, is dat over de autovrije stadszones. Hoe doen andere steden dat?

De kinderarmoede in Brussel is gigantisch. Dat moet gezamenlijk worden aangepakt. De VGC draagt daarin een verantwoordelijkheid, maar ook de Vlaamse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest via de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Hoe kan men leren van andere goede voorbeelden? Hoe kan men de uitwisseling tussen parlementen bevorderen? Mevrouw Roex denkt dat mevrouw Idrissi op dat vlak ook suggesties heeft.

De heer *Jan Peumans* begrijpt de opmerking van mevrouw Roex over terreindrift en taalstrijd niet. De lijst van thema's heeft niets te maken met terreindrift en taalstrijd. De heer Jan Peumans wil gewoon met anderen in debat treden over deze thema's. Mevrouw *Elke Roex* repliceert dat de heer Jan Peumans haar verkeerd begrepen heeft. Ze heeft gezegd dat er een aantal thema's zijn die los staan van terreindrift en taalstrijd en die niet gevoelig liggen.

De heer *Jan Peumans* wil ook praten over gemeenschapsmateries maar verwijst naar de afspraak om eerst over gewestmateries te praten. Het zou al een geweldige prestatie zijn als die drie parlementen over de gewestmateries rond de tafel kunnen zitten. Hij verwijst naar de moeizame oefening die de totstandkoming van de lijst was. Hij wil zich niet in bochten blijven wringen om iemand te overtuigen. Er is voor gekozen om eerst gewestmateries te behandelen. Mevrouw *Elke Roex* benadrukt dat ze niet over gemeenschaps-

materies heeft gesproken. Ze had het over netheid, autovrije stadszones en de aanpak van kinderarmoede. Het kan even goed tewerkstelling zijn. De heer *Jan Peumans* repliceert dat kinderarmoede een gemeenschapsmaterie is en geen gewestbevoegdheid.

De heer *Willy Segers* merkt op dat deze vergadering, in tegenstelling tot de vorige vergadering, te veel over zeer specifieke dossiers gaat. Toch wil hij even reageren op de bemerking dat geen van beide gemeenschappen inspanningen levert voor het onderwijs. De voorbije drie jaar is er nog 40 miljoen euro extra naar het Nederlandstalige Brusselse onderwijs gegaan, en dat in budgettair krappe tijden. Er zijn 3500 extra plaatsen gecreëerd.

Doordat op elke opmerking een wederwoord volgt, zit men naast de kwestie te praten. De heer Segers dacht dat de Vlaamse politici – verkozen in Brussel of in het Vlaams Parlement – de hoofden bij elkaar zouden steken in functie van de toekomst. Zowel in de vergadering van 16 april als vandaag – dat is positief – zijn al zaken gezegd die in de richting kunnen gaan van een mogelijke doorbraak, zonder de overdreven term ‘historische bijeenkomst’ te gebruiken. Aan de andere kant is dit de eerste dergelijke bijeenkomst die de heer Segers tijdens zijn drie jaar in het Vlaams Parlement meemaakt. De afgelopen tien, vijftien jaar is dat ook maar zelden gebeurd. De heer Segers stelt voor dat de Vlaamse politici de handen in elkaar slaan en de hoofden bij elkaar steken om deze problematiek te bekijken. Dat zou een stap vooruit zijn.

De N-VA heeft die oproep al in het Vlaamse en het Brusselse Parlement gedaan. De partij vraagt om gestructureerd overleg. De heer Segers pleit ervoor om stap voor stap te werken. De circulerende lijstjes zijn aanzetten tot gesprek, de thema’s kunnen nog worden uitgebreid. Men moet zich nog niet van in het begin gaan richten op nieuwe instellingen. Misschien kan dat in een verder stadium in dat gezamenlijk overleg wel aan bod komen. De heer Segers denkt aan de ideeën die professor Vuye onlangs in de pers lanceerde. De Vlaamse politici moeten dat aspect durven te bekijken. Het zou een kentering zijn, mocht men dat los van de partijpolitiek kunnen bespreken.

De Brusselnorm en de Brusseltoets leveren, zoals het nu werkt, niet op wat beoogd wordt. Misschien zou gestructureerd overleg, domein per domein, zonder taboes, zoals ook de heer Paul De Ridder voorstelt, wel iets opleveren. Dat is een moderne vorm van beleidsvoering. Men moet de problemen onder ogen durven te zien. Misschien vraagt het een andere aanpak dan een percentage dat men voor de eeuwigheid heeft vastgelegd. Op dit moment is dat gesprek niet mogelijk. De heer Segers vermoedt dat het werkveld in Brussel daar wel mee geconfronteerd wordt en dat als een groot probleem beschouwt. Een gestructureerd overleg zou dat bespreekbaar kunnen maken. Men zou elkaar ook beter leren kennen. Het is niet normaal dat men een politiek beleid voert in dezelfde stad, tot de Vlaamse Gemeenschap behoort, maar elkaar nooit hoort of ziet.

Men zegt dikwijls dat de N-VA geen visie over Brussel heeft. Na meer dan twintig jaar Brusselse instellingen hebben de ‘founding fathers’ zelf gezegd dat het systeem aan zijn limiet zit. Men moet de N-VA niet verwijten dat ze geen snelle oplossing heeft. Men kan twintig jaar niet in één handomdraai rechtzetten. De N-VA pleit ervoor om in te gaan op het pleidooi dat op 16 april werd gelanceerd. Dat is door meerdere partijen positief onthaald. Men zou er het best een historisch moment van maken: een nieuwe stap voor de stad die niemand wil lossen.

Volgens de heer *Jean-Luc Vanraes* is deze vergadering een unicum. Het is heel belangrijk dat men deze vergaderingen voortzet, al is het maar om elkaars problemen te begrijpen. Dat moet de partijpolitiek overstijgen: menselijke problemen zijn van een hoger niveau dan het pure partijbelang.

Er is verwezen naar het onderwijs. Vlaanderen heeft een financieringsinspanning gedaan. Maar de Franstaligen zeggen natuurlijk hetzelfde. Men zit in Brussel echter met een zoda-

nige volksexplosie dat het helaas niet genoeg is. De middelen van onderwijs komen eigenlijk uit de pot van de btw. Men doet een verdeling a rato van het aantal studenten. Het is soms nuttig om daarover na te denken. Het is soms interessant meer studenten te hebben die in Brussel les volgen.

Spreker merkt dat men er niet altijd bij stilstaat dat België veranderd is sinds de Financieringswet van 1989. De voorbeelden zijn legio: de gemiddelde inkomsten van de gewesten, de samenstelling van die gewesten enzovoort. Tien jaar geleden sprak men in Brussel over de Nederlandstaligen en de Franstaligen, nu zit daar een hele groep die niet beantwoordt aan die termen. Het is al gezegd, het is heel moeilijk om de mensen nog te definiëren. Een constant overleg is nodig. Wat in Brussel gebeurt, heeft invloed, niet alleen op de onmiddellijke omgeving, maar ook tot 30 en 40 kilometer buiten Brussel.

Destijds, bij de beleidsverklaring van het allereerste College van de VGC, sprak de heer *Joris Van Hauthem* de hoop uit dat Vlaams Brussel geen eilandje zou worden dat zou vervreemden van Vlaanderen en vice versa. Zoveel jaren na 1989 blijkt zijn oorspronkelijke vrees deels bewaarheid. Een bewijs daarvan is het feit dat men nu al een initiatief moet nemen om de VGC en het Vlaams Parlement samen te brengen. Men heeft nu eenmaal zijn eigen instelling en administratie, wat een eigen dynamiek creëert, waardoor men stilaan uit elkaar groeit, zonder het te willen. In die context plaatst hij ook de verwijten over en weer. In Brussel stelt men dat Vlaanderen Brussel te weinig kent, aan de andere kant zegt men dat het er enkel om gaat om geld los te peuten.

Het lid vond het dan ook compleet verkeerd om de Brusselse Vlamingen afzonderlijk te laten verkiezen voor het Vlaams Parlement. Dat zij tot voor de laatste hervorming in de gewestraad én in het Vlaams Parlement zaten, was in zijn ogen een goede zaak. Mensen die in de Brusselse instellingen politiek actief waren, waren ook hier politiek actief. Men heeft toen de fetisj van het dubbelmandaat gebruikt om dat af te schaffen.

Spreker maakt zich zorgen over de institutionele evolutie. Vlaanderen betaalt nu de tol voor de gewestvorming, stelt hij. Toen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest werd opgericht, heeft men gesteld dat de twee gemeenschappen in Brussel samenkwamen en daar hun eigen beleid voeren. Bij gebrek aan subnationaliteit heeft men beslist dat de gemeenschappen niet bevoegd zijn voor personen, maar voor instellingen die zich tot deze of gene gemeenschap bekennen. Spreker stelt vast dat dat onderscheid meer en meer vervaagt. Volgens hem staat Vlaanderen op dat vlak voor een kruispunt. De vraag is wat men in Vlaanderen wil en wat de Brusselse Vlamingen willen.

Gewestmateries en persoonsgebonden materies vloeien in elkaar over. Onderwijs is daarvan een mooi voorbeeld, met enerzijds de schoolgebouwen en anderzijds de inrichting van het onderwijs zelf. De spreker ziet meer en meer een evolutie in de richting van een 'Brusselse Gemeenschap'. Met de komende staatshervorming gaan een aantal bevoegdheden die nu federaal zijn, in Brussel niet naar de gemeenschappen maar naar de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

De heer *Joris Van Hauthem* heeft op zich begrip voor de opmerking van de heer *Jean-Luc Vanraes* dat bevoegdheidsconflicten de noden van de Brusselaars niet vooruit helpen, maar het betekent volgens hem wel het opgeven van het institutionele onderscheid dat men toen heeft gemaakt tussen gewest- en gemeenschapsbevoegdheden. Eén gemeenschap neemt in Brussel bovendien al jaren minder zijn verantwoordelijkheid op dan de andere gemeenschap. De spreker wijst er ook op dat men nog altijd bij het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest probeert aan te kloppen waarvoor men zelf de centen niet heeft, nog los van het feit dat men trekkingsrechten heeft, waarmee men via het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gemeenschapsmateries kan financieren.

De vraag is volgens het lid niet of Vlaanderen zijn verantwoordelijkheden dan moet ontlopen, maar wel hoe het die opneemt. In die zin kan hij de Vlaamse minister van Onderwijs volgen, als hij zegt dat de eerste – niet de enige – taak is ervoor te zorgen dat de Nederlandstaligen in Brussel in het Nederlands naar Nederlandstalige scholen kunnen gaan. De spreker ziet daar een opportuniteit en vraagt zich af wat ‘institutioneel Vlaams Brussel’ daarover denkt, zeker wat onderwijs betreft. Het heeft zijns inziens geen zin om onderwijs te organiseren waar enkel nog aan de buitenkant ‘Nederlandstalig onderwijs’ op staat, maar dat in de feiten geen Nederlandstalig onderwijs meer is.

Brussel is verfranst via het onderwijs. De heer Van Hauthem ziet een opportuniteit om er via het onderwijs voor te zorgen dat Brussel in de realiteit misschien opnieuw wat meer – in eerste instantie – tweetalig wordt. Als men dat pleidooi houdt, volgt echter meteen de opmerking, ook aan Vlaams-Brusselse kant en in dit Vlaams Parlement, dat men het onderwijs wil misbruiken om Brussel opnieuw te vervlaamsen.

De heer Joris Van Hauthem besluit dat onderwijs op dat vlak ook mogelijkheden biedt, maar dan moet men aan Vlaams-Brusselse kant ook eens duidelijk zeggen waar men met de Brusselse instellingen naartoe wil. De noden van de burgers en de institutionele context kan men niet scheiden. De institutionele ontwikkeling zal hoe dan ook gevolgen hebben voor de wijze waarop de VGC en Vlaanderen die noden van de Brusselaars invullen, maar dan moet daar volgens de heer Van Hauthem ook iets tegenover staan. Dat Vlaanderen proportioneel meer in het onderwijs investeert dan de Franse Gemeenschap, staat immers niet in verhouding tot de politieke macht die Vlaanderen daar heeft.

Wat tot slot de verhouding tussen Brussel en Vlaanderen betreft, hoopt de heer Van Hauthem dat de Vlaamse Gemeenschap nooit de weg zal opgaan die de Franse Gemeenschap is opgegaan door bijvoorbeeld aan de COCOF decreetgevende bevoegdheid te geven. Dat mag niet worden beschouwd als een vorm van paternalisme, stelt hij. Het is volgens hem nog een van de weinige uitingen van het feit dat Vlaanderen en Vlaams Brussel ook decretaal nog innig verstrengeld zijn.

De heer *Jean-Luc Vanraes* herinnert eraan dat de Vlamingen in Brussel nog steeds over een blokkeringsmogelijkheid beschikken en dat dit instrument ook wordt gebruikt. Als dus een bevoegdheid aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zou worden gegeven, dan beschikken de Vlamingen ook daar over dat instrument.

Wat de COCOF met zijn eigen decreetgevende bevoegdheid betreft, is hij van oordeel dat hij zich met de beperktere bevoegdheden van de VGC veel beter op zijn gemak voelt, want zo zijn de Vlamingen in staat om over problemen met hun grote broer te dialogeren. Langs Franstalige kant is dat onmogelijk geworden, want met eigen geld en decreten, worden ze geacht hun beleid te kunnen uittekenen. Maar op het vlak van onderwijs hebben zij geen bevoegdheden, met uitzondering van de provinciale bevoegdheden. Op vergaderingen zitten de ministers Simonet en Smet, en hijzelf voor het ondergeschikt bestuur, wat een goede zaak is. Maar de COCOF heeft niets te zeggen. Hij vindt de huidige situatie van de VGC beter dan die van de COCOF, en wil die behouden.

Wat betreft de schepenen zonder voldoende bevoegdheden, stelt de heer Jean-Luc Vanraes dat het ene ambt het andere niet is. Hij was tien jaar voorzitter van een OCMW met een budget van 40 miljoen euro, wat hem veel beleidsruimte gaf. Hij geeft wel toe dat Vlamingen soms meer op hun strepen moeten staan. Hij onderschrijft wat over het onderwijs is gezegd. Vlaanderen zal van deze stad geen Vlaamse stad maken, maar een openheid van die stad naar Vlaanderen is wél mogelijk. Dat proces is aan de gang. De afgelopen twintig jaar is de situatie in positieve zin enorm veranderd. Vlaanderen moet in dat proces blijven investeren.

Vlaanderen hanteert een bepaalde norm. In het uiterste geval is de heer Jean-Luc Vanraes bereid om die norm helemaal te respecteren. Dat zou ervoor zorgen dat de Vlamingen zelfs niet meer met de Franstaligen moeten spreken en dan hebben zij hun verantwoordelijkheid ten aanzien van het gewest vervuld. De heer *Joris Van Hauthem* stelt vast dat de heer Jean-Luc Vanraes het niet eens is met zijn standpunt dat er zich in het onderwijs opportuniteiten voordoen. Volgens de heer *Jean-Luc Vanraes* neemt de openheid tussen de twee gemeenschappen toe. Hij stelt vast dat kinderen op het einde van hun middelbare studies ten minste viertalig zijn.

Mevrouw *Yamila Idrissi* steunt de samenwerking tussen de drie gewesten. Maar daartoe moet een agenda worden afgesproken. Hier wordt over alles gesproken, en dus over niets. Zij stelt dat het belangrijk is dat een agenda wordt opgesteld en op voorhand wordt meegedeeld. Zo kan doelgericht worden gediscussieerd. Welke soort samenwerking wil men en hoe moet die worden uitgebouwd? Mevrouw Idrissi meent uit de woorden van de heer Jan Peumans te begrijpen dat hij op een aantal problemen stuit. Voor het eerst is in een federaal regeerakkoord de idee van de ‘Brussels Metropolitan’ opgenomen. Volgens haar is het niet de bedoeling dat bevoegdheden ontnomen worden maar is het de eerste aanzet tot samenwerking en overleg tussen de drie gewesten. Het is belangrijk om de bollebozen die hard hebben nagedacht over hoe een betere, vruchtbare samenwerking tot stand kan komen, eens uit te nodigen voor een gedachtewisseling. Zij denkt dan bijvoorbeeld aan de visienota van onder meer professor Kesteloot, over nieuwe samenwerkingsvormen en het ontminnen van knelpunten uit het verleden (‘Naar een nieuwe gemeenschappelijkheid voor Brussel’, visietekst Metaforum KU Leuven). Het lid ondervroeg de minister-president en ook minister Bourgeois over de idee van de Brussels Metropolitan, naar aanleiding van een discussie over de internationalisering van de Rand. Volgens haar kan dat idee een goede hefboom zijn om de samenwerking te bevorderen.

De voorzitter, de heer *Jan Peumans*, herinnert mevrouw Idrissi eraan dat de agenda van deze bijeenkomst werd rondgestuurd: voortzetting van de gedachtewisseling van 16 april. Mevrouw *Yamil Idrissi* antwoordt dat het misschien goed zou zijn om te vermelden waarover de gedachtewisseling gaat, want door over alles te spreken, spreekt men eigenlijk over niets. De voorzitter verwijst naar het verslag van de vergadering in de VGC. Het is duidelijk dat vandaag de voortzetting zou zijn van die interessante gedachtewisseling toen. De replieken van hemzelf, van de heer Jean-Luc Vanraes en de reacties van de leden is de agenda van vandaag. Hij is de laatste die mensen zou uitnodigen voor een bijeenkomst zonder dat er een agenda wordt meegedeeld.

Mevrouw *Khadija Zamouri* juicht vergaderingen als deze toe, al is het maar omdat men op die manier elkaar beter kan informeren en beter kan begrijpen in de toekomst. Zelf is ze een van die Vlaamse Brusselaars. Ze komt uit Koekelberg, dat maar 1,2 vierkante kilometer groot is en 20.000 inwoners telt. Als iedereen in het vervolg zijn betoog zou beginnen met aan te geven hoe groot zijn gemeente is en hoeveel inwoners ze telt, dan kan er misschien wat realistischer worden nagedacht over datgene waarover het eigenlijk gaat.

Blijkbaar vindt de heer De Ridder de metropolitane gemeenschap, waarover mevrouw Idrissi het ook had, overroepen. Hij had gesteld dat er in de jaren 60 ook al diverse nationaliteiten waren. Mevrouw Van den Brandt wees erop dat er sinds de jaren 60 elk jaar 20.000 mensen zijn bijgekomen. Dat is heel wat. Mensen beginnen stilaan te verhuizen naar Aalst, omdat er geen plaats meer is in Brussel. Lang geleden, toen de tijden nog goed waren, kwamen de Aalstenaars naar Brussel, maar nu is het dus omgekeerd. De heer De Ridder had verklaard veeleer heil te zien in een goede samenwerking met Brabant. Men wil niets liever, aldus spreekster, maar jammer genoeg gebeurt dat niet altijd even constructief, zodat de mensen het gewoon zelf oplossen. Als mensen in Aalst gaan wonen en anderen in Brussel, dan komt men samen in de Rand. Dat kan men dan maar beter organiseren, vindt mevrouw Zamouri. Het lid verwacht heel veel van die metropolitane gemeenschap. Ze wacht het kerntakendebat af, waar die intense samenwerking tussen

Brussel, Antwerpen en Gent ter sprake zal komen. Daarbij zal worden bekeken hoe er een wisselwerking kan zijn tussen Vlaanderen en Brussel, als één geheel. Dan gaat het over heel concrete dossiers, zoals de verbreding van de ring.

Spreekster hoopt dat er, door die concrete dossiers, stilaan een verbetering zal komen in de mentaliteit van Vlaanderen ten opzichte van Brussel en omgekeerd. Het is goed dat de discussie nu ook gaat over de vraag naar de identiteit van de Nederlandstaligen in Brussel. Het lid zelf en mevrouw Idrissi hebben nog een andere herkomst. Vroeger ging het over vreemdelingen, over mensen van buitenlandse origine, over gastarbeiders enzovoort. Mevrouw Zamouri klaagt in het Vlaams Parlement geregeld de grote kloof aan tussen de autochtone en de allochtone Vlaming op het vlak van werk en onderwijs. Europees en wereldwijd munt Vlaanderen uit qua onderwijs. Ook voor tewerkstelling, is Vlaanderen bij de besten, maar in vergelijking met andere Europese landen of regio's staat het onderaan de rij als het over allochtonen gaat. Dat is beangstigend. Hoe zal Vlaanderen dat aanpakken?

De heer Van Hauthem had het over Vlaamse Brusselaars en zieltjes winnen. Volgens mevrouw Khadija Zamouri heeft de heer Jean-Luc Vanraes het bij het rechte eind als die erop wijst dat er in zijn straat gemengde gezinnen wonen, met een Franstalige en een Nederlandstalige ouder en kinderen die naar het Franstalige en naar het Nederlandstalige onderwijs gaan. Vlaanderen moet er inderdaad voor zorgen dat de liefde voor Vlaanderen of gewoon voor het Nederlands groter wordt. Brussel is immers een vergroende stad bij uitstek, zowel qua parken als qua mensen. Dat moet de insteek zijn, daar moet echt aan worden gewerkt.

Mevrouw Khadija Zamouri vraagt de N-VA hoe zij die samenwerking ziet. De heer De Ridder had verklaard niet goed te weten hoe zo'n Brussels onderwijs er zou uitzien. Mevrouw Zamouri kan zich daar wel iets bij voorstellen; ze denkt aan tweetaligheid, aan meertaligheid, aan het Standaardnederlands en het Standaardfrans en ook het Engels, wegens het internationale karakter en het feit dat Brussel een internationaal imago heeft. Ze vindt het wel heel positief dat Vlaanderen qua cultuur eigenlijk heel sterk en blijvend investeert in Brussel. Ze verwijst bijvoorbeeld naar Bozar.

De heer *Paul Delva* grijpt terug naar de opmerking van de voorzitter over de 'blanco cheque' voor Brussel. In het verslag staat op bladzijde 19: "Paul Delva (...) stoort zich enorm aan de term 'blanco cheque'.". De heer Delva wil niet verkeerd begrepen worden. Iedereen is voor samenwerking tussen de VGC en de Vlaamse Gemeenschap, Vlaanderen, Brussel. Dat vereist wel dat die samenwerking hand in hand gaat met een positieve waardering van de werking en het functioneren van de diverse instellingen.

Hij erkent dat in Brussel op bestuurskundig vlak een en ander fout loopt, en verwijst dan naar de woorden van de heer Jean-Luc Vanraes, die het had over gemeenten die te veel bevoegdheden hebben... Tegelijkertijd hebben politici – zeker een aantal politici die in Vlaanderen wonen – een grote verantwoordelijkheid wanneer zij over de hoofdstad praten. Als ze het over de financiering van Brussel hebben met de woorden 'blanco cheque', dan is dat een uiting van groot wantrouwen. Ze creëren de indruk dat er middelen over de balk worden gegooid. Dat alles straalt af op de hoofdstad en op de mensen die er wonen.

Er wordt niet enkel gesproken over 'blanco cheques', maar ook over 'bodemloze putten', 'baroniëën' enzovoort. De heer Paul Delva begrijpt waarom men dat zegt, maar het is een zodanige reductie van de werkelijkheid dat men een ander gewest of een andere gemeenschap in een negatief daglicht stelt. Hij betreurt dat enorm. Politici moeten veel genuanceerder over Brussel spreken. Dat geldt ook voor wat Brusselaars – ook Vlaamse Brusselaars – over Vlaanderen zeggen. De kloof waarover de heer Van Hauthem het had, is volgens de heer Delva toegenomen, en beide zijden dragen daarvoor schuld. Vlaanderen en Brussel moeten met respect over elkaar spreken.

De heer Paul Delva betreurt dat opnieuw moet worden gesproken over de Brusselnorm. Het zou al lang verworven moeten zijn. Hij zegt de heer De Ridder dat voor hem de Brusselnorm geen idee-fixe is, in die zin dat het geen vastgeroest iets is waarop men zich blind staart. De Brusselnorm is voor hem wel een vaststaand, niet ter discussie staand gegeven. Vlaanderen zou de Brusselnorm zelfs op alle terreinen waarop Vlaanderen in Brussel bevoegd is – inburgering, welzijn, cultuur, onderwijs, vorming en alle andere domeinen – moeten realiseren. Het lid hoopt dat de Brusselnorm niet in vraag wordt gesteld.

De Brusseltoets moet efficiënter worden toegepast als men wil dat de Vlaamse regelgeving de mensen bereikt die zich in Brussel bekennen tot de Vlaamse Gemeenschap. De heer Delva vat die gemeenschap heel ruim op. Het is gemakkelijk om te spreken over de Brusselnorm, want dat zijn maar enkele cijfers en percentages. De Brusseltoets is iets anders. Er zijn ook deze legislatuur heel wat voorbeelden van goedgekeurde regelgeving waar uit de toepassing ervan in Brussel blijkt dat Brussel er niet helemaal bijhoort. Zolang het enkel over gemeenschapsmateries gaat, stellen er zich niet veel problemen. Op het snijpunt van gemeenschaps- en gewestmateries verloopt het echter moeilijk. Hij vindt dat Vlaanderen op dat punt tekortschiet en proactiever een aantal Brusselse beleidsvoerders moet benaderen.

Een concreet voorbeeld is het project ‘Lekker fris’ over gezonde binnenlucht in scholen. Het fantastische project, dat Europese prijzen wint, bevindt zich op het kruispunt van onderwijs en leefmilieu. In Vlaanderen is het gemakkelijk te implementeren. Zowel gewest- als gemeenschapsmateries zijn immers Vlaamse bevoegdheid en de bevoegde ministers praten met elkaar. Om dat in Brussel door te voeren moet de minister van Onderwijs contact opnemen met de Brusselse minister van Leefmilieu. Een aantal elementen maken immers deel uit van een Brusselse ordonnantie over leefmilieunormen (gewestbevoegdheid). Dat is dus veel moeilijker. Het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering zouden daar meer aandacht aan moeten besteden. Dit voorbeeld ging over onderwijs, maar het gaat ook op voor welzijn, cultuur en andere domeinen.

De heer *Mark Demesmaeker* deelt de visie van de dames Idrissi en Zamouri op de Brusselse metropolitane gemeenschap absoluut niet. Zijn partij is van oordeel dat samenwerken moet (kunnen), maar daarvoor moeten geen nieuwe structuren of instellingen worden gecreëerd, gebetonneerd in bijzondere wetten. Dat is de bedoeling van de Brusselse metropolitane gemeenschap. Op nieuwe structuren in dit al bijzonder ingewikkelde land zitten de mensen niet te wachten, wel op een goede samenwerking. Vorig jaar heeft de Vlaamse minister van Werk samen met zijn Brusselse collega een bestaand akkoord hernieuwd en uitgebreid. Als de politieke wil er is en van beide kanten komt, dan is samenwerking tussen de gewesten nu al perfect mogelijk.

De interpretatie van die metropolitane gemeenschap is interessant. Aan de andere kant van de taalgrens, bijvoorbeeld op de website van de MR, ziet men dat het voor een aantal Franstalige partijen gewoon de toekomstige weg is naar een uitbreiding van Brussel. In de Rand zeggen de Vlaamse politici van sp.a dat men er niet bevreesd moet voor zijn, dat het een lege doos is. Waarom wil men het dan oprichten? Die lege doos kan natuurlijk stilaan worden gevuld. Voor de Franstaligen is het de weg naar een mogelijke uitbreiding van Brussel.

Dat is meteen het grote verschil met andere samenwerkingsverbanden, ook internationale, zoals Kortrijk-Rijsel. Die samenwerking gebeurt in alle respect voor elkaars grenzen, de grenzen worden niet in vraag gesteld. In Brussel is dat nog steeds niet het geval. In de ogen van de Franstalige partijen, die het ook zo verdedigen bij hun kiezers, is de metropolitane gemeenschap een vehikel om te komen tot de uitbreiding van Brussel. Zolang dat de politieke finaliteit is, zal het volgens de heer Demesmaeker niet werken, of toch niet naar behoren. Voor de spreker lijkt het al te zeer op het oude, het grote Brabant, niet het

historische Brabant van Paul De Ridder, maar de unitaire provincie Brabant, die werd afgeschaft en gesplitst wegens de slechte werkbaarheid. Op haar website heeft de MR het over de restauratie van 'le grand Brabant'. Hij wijst er ook op dat alle gemeenten van het oude Brabant van rechtswege lid worden van de BMG, tot in Gooik. Hij stelt voor dat men het in Gooik eens gaat uitleggen dat ze daar binnenkort deel uitmaken van de Brusselse metropool.

De heer *Jean-Luc Vanraes* antwoordt dat de discussie over de Brusselse metropool al twintig jaar bestaat. De eerste die daarover sprak, was de huidige minister-president van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de heer Charles Picqué. Hij wou een oplossing vinden voor de grensdiscussies en stelde dat er een economische realiteit was die die discussie overstijgt. Dat debat is ondertussen overgenomen door Voka. Het gaat echt over economische samenwerking. De heer Jean-Luc Vanraes heeft over de organisatie daarvan ooit een debat gehad met de Waalse en de Vlaamse ministers-presidenten. De realiteit was en is dat men in het zuiden van Brussel, in Ohain en omstreken, luxewoningen bouwt voor de goedverdienende Brusselaars. In het noorden van Brussel, in Zaventem, is men bedrijven aan het oprichten. Wil men dan autosnelwegen aanleggen tussen die twee gebieden?! Daarover is nagedacht door Vlamingen die weten wat economie is. Ook Voka en de Brusselse en Waalse tegenhangers ondersteunen dit. Het gaat over economie, over de mogelijkheid om arbeid en rijkdom te creëren voor iedereen die in die zone woont.

De heer Jean-Luc Vanraes, afkomstig van Ieper, stelt dat de situatie in Rijsel, die hij van in het begin heeft meegemaakt, net dezelfde was. De eerste eis was ook dat er niet geraakt werd aan de grenzen. De verwijzing naar het FDF overtuigt spreker niet; het verhaal van die partij is al ten einde. De spreker stelt dat de samenwerking gewenst wordt door iedereen die in de regio aan business doet. Als men die niet wil, is er een enorm probleem, want dan kan er niet langer aan economie worden gedaan in de hele streek.

Volgens de heer *Lukas Van Der Taelen* zijn dit historische tijden. De Brusselse realiteit is al decennia of eeuwen niet aan zo veel verandering onderhevig geweest, en dat geldt ook voor de heel ruime rand rond Brussel. De grootste uitdaging is daar op een evenwichtige manier mee om te gaan. In Vlaanderen wordt nog steeds geleefd met concepten die voorbijgestreefd zijn. Het zou verkeerd zijn om bepaalde opvattingen over de stad en over de Rand weg te gooien, maar men moet vooruit kijken, aldus het lid. Er is in Brussel iets aan de hand dat grote voordelen heeft: het is kwantificeerbaar en het is niet tegen te houden. Een demografische groei en een steeds toenemende immigratie eigen aan een grootstad, hebben gevolgen op mobiliteit, tewerkstelling en alles wat met een mensenleven te maken heeft.

Spreker is momenteel nogal pessimistisch. Hij volgt de Franstalige pers, wat aan Franstalige kant leeft, en ook aan Vlaamse kant. Op de Vlaamse oproepen tot dialoog wordt langs Franstalige kant slechts met vertraging gereageerd, als er al op gereageerd wordt. In de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand heeft hij herhaaldelijk bij minister Smet aangedrongen om samen met zijn Franstalige collega van Onderwijs na te denken, niet over gewestelijk onderwijs, maar over samenwerking. Hij gelooft minister Smet op zijn woord wanneer die antwoordt dat hij het al meermaals tevergeefs heeft gevraagd. De taskforce Onderwijs waar de heer Charles Picqué de leiding van zou nemen, is één keer samen geweest, en daarna duurt het weer zes maanden.

De heer Lukas Van Der Taelen vreest dat de Franstaligen de beproefde, strategische theorie toepassen van de verschroeide aarde, dat ze geloven dat ze niets te winnen hebben bij toenadering tot de Vlamingen, omdat ze zich beginnen te gedragen als mensen die zich belegerd voelen. Het is een zeer vreemde mentaliteit.

Vlaanderen moet zich heel goed bewust zijn van de situatie in Brussel. De Brusselnorm is een grote olifant die in een gang staat, die iedereen negeert, waar men zich tussen wringt

en waarover men niet graag spreekt. Men heeft het altijd over 300.000, maar de Brussel-norm gaat over 30 procent. Als men die 300.000-norm naast de te verwachten demografische groei legt, en niet de 30 procentnorm bij een bevolking die tegen 2020 ongeveer 1,2 miljoen zal bedragen, betekent dat dat er steeds minder Vlamingen zullen zijn in deze stad. Dat is een normale evolutie. In meer dan de helft van de gezinnen wordt al geen Nederlands of Frans meer gesproken. In drie, vier decennia is deze stad geweldig veranderd.

Wat doet Vlaanderen met de Brusselnorm? De heer Luckas Van Der Taelen heeft al openlijk verdedigd om uit eigenbelang massaal te investeren in het Brusselse onderwijs. Dat zal enorm veel geld kosten, maar de Vlaamse Gemeenschap zal, in tegenstelling tot de Franstaligen, in staat zijn om kinderen op te voeden tot meertalige burgers. De spreker wil geen Vlaamse zieltjes winnen. Hij houdt geen pleidooi voor een vervlaamsing van Brussel: dat is een romantisch ideaal, dat tot het verleden behoort. Brussel zal nooit een Vlaamse stad zijn of worden, zoals Brussel nooit meer een Franstalige stad zal zijn. Met dat laatste hebben de Franstalige medeburgers last. Wie dat zegt wordt ervan verdacht de stad te willen vervlaamsen. Maar in meer dan de helft van de gezinnen wordt al geen Frans meer gesproken. Het Frans is een lingua franca.

Spreker gelooft momenteel zeer weinig in goede wil aan Franstalige kant. Er zijn wel mensen van goede wil, maar op politiek vlak heerst er een zeer grote verlamming. Dat bedoelt hij met de verschroeide aarde. Als Vlaanderen niet massaal investeert in het onderwijs, wordt een nieuwe, jonge generatie naar het Franstalige onderwijs doorgestuurd. De volgende stap zal zijn dat men de gegarandeerde vertegenwoordiging van de Vlamingen in het Brusselse parlement, de paritaire samenstelling van de Brusselse regering, in vraag zal stellen, als ondemocratisch. Dat wordt nu al gezegd door het FDF dat al jaren dweept met: 'one man, one vote'. Daarbij vergeten ze gemakshalve dat de nationale regering niet paritair is samengesteld en niet beantwoordt aan de samenstelling van de bevolking.

De druk op de Nederlandstaligen zal steeds groter worden. De Franstalige pers gaat ervan uit dat de N-VA in feite al heeft beslist Brussel te laten vallen. De Wever wordt burgemeester in Antwerpen en de N-VA heeft besloten om Brussel te laten vallen. Dat is de propaganda in *Le Soir*. Spreker weet dat het niet zo is, maar hij geeft enkel de mentaliteit weer.

De heer Luckas Van Der Taelen pleit voor een zeer offensieve, assertieve interpretatie van de Brusselnorm. Dat zal veel geld kosten, maar de gevolgen zullen positief zijn, voor Brussel en ook voor de Rand. Veel van de problemen waarmee de Rand nu te maken krijgt, de bedreiging van het Vlaamse karakter ervan, hebben te maken met de inwijking uit Brussel. Het is een merkwaardig fenomeen: het aantal inwoners van Brussel groeit en tegelijk is er een uitstroom naar de Rand. Daar komen twee soorten groepen aan, minder de Franstalige bourgeois van vroeger, maar meer de iets betergestelde inwijkelingen die uit Brussel weg willen, of marginalen die in de meer industriële steden in de Rand te vinden zijn, zoals Vilvoorde.

Vorig jaar zijn ongeveer 350 scholieren geweigerd in scholen in de Rand omdat er geen plaats meer was. Ook daar is dus een massale investering nodig. Vanuit Brussel moet een alternatief worden geboden dat ook positief is voor de Rand. Als Vlaanderen goed Nederlandstalig onderwijs kan aanbieden in Brussel, dan zullen minder Brusselse gezinnen geneigd zijn om hun kinderen naar verre scholen in de Rand te sturen. Nu al overwegen taalgemengde gezinnen hun kind naar de Rand te sturen, omdat er geen plaats is in Brussel.

Vlaanderen moet dringend uitsluitsel geven over de realisatie van de Brusselnorm in de zeer nabije toekomst. Als men meegaat met de bevolkingsgroei kan men aan die nieuwe bevolking van Brussel kansen bieden om naar het Nederlandstalige onderwijs te gaan. Zo kan op een heel eigentijdse manier het Vlaamse karakter van Brussel behouden blijven. Als dat niet gebeurt, dan laten we Brussel los. Geen enkele partij heeft echter die ambitie.

De heer *Paul De Ridder* sluit zich daarbij aan. Hij pleit al lang voor meer investeringen in het onderwijs, desnoods meer dan de Brusselnorm. Het is immers van het grootste belang dat er wordt geïnvesteerd in gemeenschapsmateries. In het centrum van Brussel wonen Algerijnen met kinderen in het Nederlandstalig onderwijs. De heer De Ridder brengt deze boodschap al maandenlang, ook in zijn eigen partij. Wie een aantal maanden geleden nog vragen had bij die investeringen, spreekt nu op een heel andere manier. Zeker in gemeenschapsmateries, die Vlaanderen kan controleren, moet men in Brussel volop investeren. Dat is de weg die moet worden bewandeld in het belang van Brussel. Het is niet de bedoeling om van Brussel opnieuw een Nederlandstalige stad te maken, het is de bedoeling dat de mensen die er wonen, voldoende vertrouwd zijn met het Nederlands, zodat er met hen kan worden samengewerkt.

De heer *Jan Peumans* stelt voor om tijdens de volgende vergadering, na de gemeenteraadsverkiezingen, de Task Force Brussel een toelichting te laten geven over haar eindrapport. Mevrouw *Elke Roex* vraagt om dan ook de bevoegde ministers die de studie hebben besteld, uit te nodigen. Volgens de heer *Jean-Luc Vanraes* zullen het College van de VGC en de bevoegde Vlaamse minister de discussie over het eindrapport starten in de loop van de maand november. De bedoeling van de volgende vergadering is te luisteren naar de mensen van de Task Force en hen vragen te stellen. Volgens mevrouw *Elke Van den Brandt* getuigt het van een democratische sterkte dat men eerst samenkomt met de parlementen vooraleer de ministers beslissingen nemen. Mevrouw *Elke Roex* vindt dat de ministers de kans moeten krijgen om zich te verantwoorden over studies die ze zelf besteld hebben. De voorzitter herhaalt dat in een eerste fase een toelichting bij het eindrapport wordt gegeven en dat in de tweede fase het debat met de ministers volgt. De meerderheid is voorstander van twee fasen.

De *voorzitter* dankt alle aanwezigen.

Paul DELVA
Elke ROEX,
verslaggevers

Jan PEUMANS,
voorzitter

Gebruikte afkortingen

COCOF	Commission communautaire française
KVS	Koninklijke Vlaamse Schouwburg
MIVB	Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie
Voka	Vlaams netwerk van ondernemingen

BIJLAGE

V L A A M S P A R L E M E N T

Commissie voor Reglement en Samenwerking

Samenwerking tussen de gemeenschappen en de gewesten

Voorstellen van de fracties met het oog op contacten met de andere
gemeenschaps- en gewestparlementen van België

17 februari 2010

Overzicht per parlement

Parlement van de Franse Gemeenschap

Thema	Fractie	Commissie
Beurtrol voor Europese ministerraden na 2012	N-VA	BUI
Samenwerking op het terrein van onze vertegenwoordigers in het buitenland	CD&V	BUI
Cultureel akkoord	Open Vld	CUL
Sportbeleid : meer bepaald het medisch verantwoord sporten op één lijn krijgen (o.a. whereabouts)	Open Vld	CUL
Impact van de federale wetgeving op bepaalde culturelementen, zoals auteursrechten	CD&V	CUL
Invulling van de Lissabon doelstellingen	CD&V	diverse
Immersieonderwijs en uitwisseling native speakers leerkrachten voor taalonderricht	Open Vld	OND
Uitwisseling van native speakers leerkrachten	N-VA	OND
Onderwijs Brussel	Open Vld	OND
Spijbel- en inschrijvingsproblematiek in Brussels onderwijs	N-VA	OND
Samenwerking tussen hogescholen	N-VA	OND
Hervorming van het hoger onderwijs	CD&V	OND
Interlandelijke adoptie	Open Vld	WEL

Parlement van de Duitstalige Gemeenschap

Thema	Fractie	Commissie
Elektronisch stemmen	CD&V	BIN
Beurtrol voor Europese ministerraden na 2012	N-VA	BUI
Samenwerking op het terrein van onze vertegenwoordigers in het buitenland	CD&V	BUI
Impact van de federale wetgeving op bepaalde cultuurelementen, zoals auteursrechten	CD&V	CUL
Invulling van de Lissabon doelstellingen	CD&V	diverse
Uitwisseling van native speakers leerkrachten	N-VA	OND
Samenwerking tussen hogescholen	N-VA	OND
Hervorming van het hoger onderwijs	CD&V	OND

Waals Parlement

Thema	Fractie	Commissie
Elektronisch stemmen	CD&V	BIN
Beurtrol voor Europese ministerraden na 2012	N-VA	BUI
Samenwerking op het terrein van onze vertegenwoordigers in het buitenland	CD&V	BUI
Invulling van de Lissabon doelstellingen	CD&V	diverse
Brussels Metropolitan Region	Open Vld	ECO
Werkgelegenheidsproblematiek (knelpuntberoepen)	Open Vld	ECO
Vervoersfiscaliteit (belasting in verkeerstelling)	sp.a	FIN
Verkeersfiscaliteit (eco-score, kilometerheffing,...)	N-VA	FIN
Slimme kilometerheffing	CD&V	FIN
Mestuitvoer	Open Vld	LEE
Dossiers die onderhevig zijn aan de MER-plicht	N-VA	LEE
Uitwisseling van gegevens en adviezen binnen de MER- of RUP-context	N-VA	LEE
Mobiliteit (busverbindingen)	Open Vld	OPE
Grensoverschrijdend openbaar vervoer	Open Vld	OPE
Rekeningrijden	Open Vld	OPE
Investeringsbeslissingen NMBS	Open Vld	OPE
Waals nooddecreet van 17 juli 2008	N-VA	OPE
Visie op afstemming tussen TEC en NMBS	N-VA	OPE
Energieproblematiek	sp.a	WON

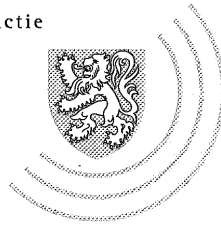
Brussels Hoofdstedelijk Parlement

Thema	Fractie	Commissie
Elektronisch stemmen	CD&V	BIN
Beurtrol voor Europese ministerraden na 2012	N-VA	BUI
Samenwerking op het terrein van onze vertegenwoordigers in het buitenland	CD&V	BUI
Invulling van de Lissabon doelstellingen	CD&V	diverse
Brussels Metropolitan Region	Open Vld	ECO
Werkgelegenheidsproblematiek	Open Vld	ECO
Slimme kilometerheffing	CD&V	FIN
Afvalproblematiek bv. de aanvaardingsplicht	sp.a	LEE
Dossiers die onderhevig zijn aan de MER-plicht	N-VA	LEE
Uitwisseling van gegevens en adviezen binnen de MER- of RUP-context	N-VA	LEE
Vlaams strategisch gebied Brussel	N-VA	LEE
Onderwijs in Brussel	Open Vld	OND
Mobiliteit (Brusselse Ring, GEN, busverbindingen, wegeninfrastructuur)	Open Vld	OPE
Rekeningrijden	Open Vld	OPE
Infrastructuurwerken die gewestgrenzen oversteken	Open Vld	OPE
Investeringsbeslissingen NMBS	Open Vld	OPE
Afstemming van het openbaar vervoer tussen de regio's en dit voor alle vervoermodi	sp.a	OPE
Gewestelijk expresnet	N-VA	OPE
Brusselse Ring	N-VA	OPE
Visie op afstemming tussen MIVB en NMBS	N-VA	OPE
Brusselse haven	N-VA	OPE
Gemeenschappelijke vervoerskaart MIVB en De Lijn	N-VA	OPE

Voorstellen per fractie

VLAAMS PARLEMENT

CD&V-fractie

Boom, 20 januari 2009

Vlaams Parlement
Aan dhr Jan Peumans
Voorzitter
1011 Brussel

Geachte voorzitter,

Met uw schrijven van 17 november laatstleden werd onze fractie gevraagd voorstellen te formuleren waarmee betere contacten tussen de gemeenschappen kunnen nagestreefd worden.

Volgens ons is het zinvol thema-commissies te organiseren over onderwerpen waarbij overleg tussen de verschillende gemeenschappen aangewezen is om optimale resultaten te bekomen.

Dergelijk overleg zou zich kunnen inspireren op de periodieke ontmoetingen van onze commissie Mobiliteit en Openbare Werken en de Nederlandse commissie Verkeer en Waterstaat. Als mogelijke andere onderwerpen denken wij bij wijze van voorbeeld en zonder limitatief te zijn, aan de mogelijke invoering van een slimme kilometerheffing, de invulling van de Lissabon doelstellingen, de hervorming van het hoger onderwijs, het elektronisch stemmen, de impact van de federale wetgeving op bepaalde cultuurelementen, zoals auteursrechten, de samenwerking op het terrein van onze vertegenwoordigers in het buitenland, enz.

Wij kijken er naar uit om deze aangelegenheid verder te behandelen binnen de commissie Reglement en Samenwerking.

Met de meeste achting,

Ludwig Caluwé
CD&V-Fractievoorzitter

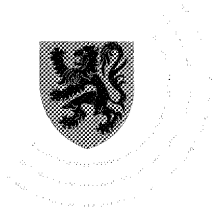
io
B. De Smet

1011 BRUSSEL
Tel. (02) 552.43.12
Fax (02) 552.44.46
fractie.cdenv@vlaamsparlement.be
<http://www.cdenv-vlaamsparlement.be>

VLAAMS PARLEMENT

VLAAMS PARLEMENT

Sven Gatz
FRACTIEVOORZITTER
Open Vld

Brussel, 15 december 2009

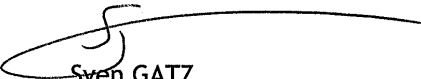
Mijnheer de Voorzitter

Betreft: Uw schrijven met kenmerk dec/sme/squ/091124.001

Gevolg gevend aan uw schrijven in verband met de samenwerking tussen de gemeenschappen en gewesten, ben ik zo vrij u als bijlage de voorstellen te bezorgen van onze fractie.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, verblijf ik,

Met vriendelijke groeten,

Sven GATZ
Vlaams Volksvertegenwoordiger
Open Vld-fractievoorzitter

Aan de heer Jan PEUMANS
Voorzitter Vlaams Parlement
1011 BRUSSEL

VLAAMS PARLEMENT
1011 Brussel
Tel. 02 552 43 64
Fax 02 552 44 89
sven.gatz@vlaamsparlement.be

PRIVÉ
Grondwetlaan 90
1090 Brussel
Tel./Fax 02 425 60 24
www.gatz.be

Samenwerking tussen gemeenschappen en gewesten

Met Brussels hoofdstedelijk gewest

Mobiliteit (Brusselse Ring, GEN, busverbindingen, wegeninfrastructuur
Brussels Metropolitan Region
Werkgelegenheidsproblematiek
Rekeningrijden
Infrastructuurwerken die gewestgrenzen oversteken
Onderwijs in Brussel
Investeringsbeslissingen NMBS

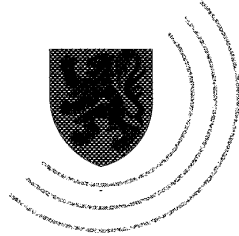
Met Waals Gewest

Brussels Metropolitan Region
Werkgelegenheidsproblematiek (Knelpuntberoepen)
Mobiliteit (busverbindingen)
Grensoverschrijdend openbaar vervoer
Rekeningrijden
Mestuitvoer
Investeringsbeslissingen NMBS

Met Franse Gemeenschap

Cultureel akkoord
Onderwijs Brussel
Immersieonderwijs en uitwisseling native speakers leerkrachten voor taalonderricht
Interlandelijke adoptie
Sportbeleid: meer bepaald het medisch verantwoord sporten op één lijn krijgen (o.a. whereabouts)

VLAAMS PARLEMENT

Brussel, 13 januari 2010

PV/TV/DSMJ/VP/2010/001

Aan de heer Jan Peumans
Voorzitter van het Vlaams Parlement

Mijnheer de Voorzitter,

Betreft: brief samenwerking tussen de gemeenschappen en de gewesten

De *sp.a*-fractie stelt voor om in eerste instantie in overleg te gaan met collega's van enkele regioparlementen, meer bepaald met het Brussels Parlement over o.a. de afstemming van het openbaar vervoer tussen de regio's en dit voor alle vervoermodi en de afvalproblematiek bv de aanvaardingsplicht; én met het Waals Parlement over o.a. de vervoersfiscaliteit (belasting in verkeerstelling) en de energieproblematiek.

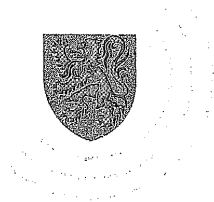
Wij willen derhalve telkenmale een overleg in functie van een ophijsting van concrete dossiers en/of problematieken die een gedachtewisseling verdienen met het oog op (1) uitwisseling van regelgeving en visie en (2) de voorbereiding van specifieke, gezamenlijke antwoorden op concrete vraagstellingen.

sp.a wil zulk overleg ook met het federaal parlement, m.n. de Kamer, en dit over specifieke items zoals bv de woon- en huurproblematiek.

Met vriendelijke groeten,

Peter Vanvelthoven
Fractievoorzitter sp.a

V L A A M S P A R L E M E N T

Kris Van Dijck
FRACTIEVOORZITTER
N-VA

aan : de parlamentsvoorzitter

datum : 15 december 2009

Mijnheer de parlamentsvoorzitter,

Op dinsdag 17 november 2009 heeft de Commissie voor Reglement en Samenwerking een gedachtewisseling gehouden over de samenwerking tussen de gemeenschappen en de gewesten.

De commissie heeft de wens geuit om in het kader van de bevordering van die samenwerking contacten te leggen met de andere gemeenschaps- en gewestparlementen van België. Daarbij werden de fracties uitgenodigd om hieromtrent voorstellen te formuleren.

Onze fractie gaat graag in op deze uitnodiging. Wij zijn vragende partij voor contact met de andere gewest- en gemeenschapparlementen. We vinden elk contact met andere parlementen immers zinvol is, zowel uit het binnenland als uit het buitenland. We verwijzen daarbij naar de gedachtewisseling in de commissie Mobiliteit en Openbare Werken, over grensoverschrijdende thema's. Daarbij was een delegatie van de Vaste Commissie voor Verkeer en Waterstaat van de Tweede Kamer van de Staten-Generaal van Nederland te gast (21 oktober 2009).

Bovendien zou het van een gezonde federale ingesteldheid getuigen indien gemeenschapparlementen sereen kunnen debatteren over specifieke dossiers, zonder federale schoonmoeder.

Specifiek met betrekking tot de Belgische gewest- en gemeenschapparlementen leek het ons zinvol om overleg te organiseren rond volgende dossiers:

Inzake Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening (gewestbevoegdheid)

- o Dossiers die onderhevig zijn aan de MER-plicht hebben niet zelden een bovenlokale impact. Het gaat bijvoorbeeld om projecten met een niet te verwaarlozen mobiliteitsimpact waarbij het van belang is om over administratieve grenzen heen te kijken (typevoorbeeld: winkelcentra in het Brussels hoofdstedelijk gewest & de noordrand). Overleg en debat kan zinvol zijn gezien de aangekondigde hervorming van de MER-regelgeving.

VLAAMS PARLEMENT
1011 Brussel
Tel. 02 552 42 06
Fax 02 552 44 53
kris.vandijck@vlaamsparlement.be

PRIVE
Biezenstraat 28
2480 Dessel
Tel./Fax 014 37 24 54

VLAAMS PARLEMENT

FRACTIEVOORZITTER

- Binnen het thema versnelling van investeringsprojecten kan worden bekeken of er ruimte is voor verbetering van de uitwisseling van gegevens en adviezen binnen de MER- of RUP-context.
- Ook over een delicaat dossier als het Vlaams strategisch gebied Brussel (VSGB) kan overleg met het Brussels parlement zinvol zijn.

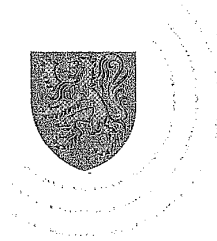
Mobiliteit en Openbare Werken (gewestbevoegdheid)

- Vlaanderen en Wallonië hebben hun eigen visie op verkeersfiscaliteit (eco-score, kilometerheffing,...). Overleg is dan ook aangewezen (ook met Nederland) en vond reeds plaats op ministerieel en ambtelijk niveau. Overleg op parlementair niveau kan een meerwaarde betekenen.
- Er is een Waals nooddecreet (van 17 juli 2008) ‘betreffende enkele vergunningen waarvoor er dringende redenen van algemeen belang bestaan’ (*Décret relatif à quelques permis pour lesquels il existe des motifs impérieux d'intérêt général*). Parlementair debat hierover zou interessant kunnen zijn (zie ook de *Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten*).
- Over het Gewestelijk Expresnet is heel wat te doen, ook in de Brusselse politieke wereld. Toenadering en debat tussen de parlementen is een mogelijkheid.
- Idem voor het dossier van de Brusselse Ring (hierover was reeds eerder een gedachtewisseling met toenmalig Brussels minister Pascal Smet – zie *Parl. St.* nr. 2032 (2008-2009) – Nr. 1).
- De Vlaamse politiek claimt al langer meer inspraak bij de investeringen van de NMBS, en meer afstemming met de VVM. Momenteel werken we zelfs aan een Vlaamse spoorstrategie. Hoe zien de volksvertegenwoordigers in het Waals Parlement én Brussels Parlement de afstemming tussen TEC, MIVB en NMBS?
- De Vlaamse havens bundelen de krachten. De Brusselse haven valt daar buiten. Het is wellicht interessant te discussiëren over de rol van de Brusselse Haven, bijvoorbeeld in het kader van een globale evaluatie van *Flanders Port Area*.
- Er is heel wat te doen omtrent een gemeenschappelijke vervoerskaart voor MIVB en De Lijn. De MIVB heeft de vlucht vooruit genomen met de MOBIB-kaart. Debat en overleg is zinvol.

Onderwijs (Gemeenschapsbevoegdheid)

- Overleg met de Franse Gemeenschap betreffende onderwijs is vooral zinvol in de Brusselse context, waar beide gemeenschappen onderwijs aanbieden naast elkaar. We denken bijvoorbeeld aan de spijbel- en inschrijvingsproblematiek. Wel wensen we

VLAAMS PARLEMENT

FRACTIEVOORZITTER

- te benadrukken dat dergelijk overleg enkel gevoerd kan worden tussen gemeenschapsparlamenten (al dan niet VGC en COCOF inclusief).
- Samenwerking tussen hogescholen in de Europese ruimte betekent dat samenwerking ook kan over de taalgrens heen.
 - Het uitwisselen van leerkrachten om zo *native speakers* in te schakelen is een interessante vorm van onderwijsvernieuwing. Het debat hierover kan ook gevoerd worden met het parlement van de Franse gemeenschap – en misschien evenzeer met de Duitse politieke wereld?

Buitenlandse aangelegenheden

- Sinds 2008 is er een toerbeurtregeling in de Europese ministerraden. Deze geldt voor de periode 2010-2012, waardoor het debat over de periode na 2012 opnieuw zal gevoerd worden. Hier kunnen ook de parlementen van de deelstaten hun bijdrage leveren.

Met collegiale groeten,

Kris Van Dijck,
Fractievoorzitter N-VA